

Dobbeltvæsentlighedsanalyse i praksis

En undersøgelse af, hvilke bæredygtighedsemner, som med udgangspunkt i en dobbeltvæsentlighedsanalyse, er væsentlige for Meneta Holding A/S.

Aalborg Universitet | cand. merc. aud. | Speciale

Af: Marc Østergaard (20210685)

Vejleder: Christian Fjordvald Mikkelsen

Antal anslag: 146.789 | Antal normalsider: 61

Abstract

In terms of background, sustainability has been debated worldwide during the past years and at the EU level, first the «Paris Agreement» and then the «EU Green Deal» have encouraged companies and consumers to follow a sustainable and less climate-damaging path so that goal of climate neutrality can be met by 2050 at the latest. One of the main objectives is for consumers, investors etc. to have reliable, comparable and verifiable information at their disposal in order to be able to make better and more informed choices that will ultimately contribute to a more sustainable society and put an end to greenwashing.

To support the achievement of the aforementioned objectives, the Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) was proposed, later adopted in early 2024, and then implemented in the Danish legislation. CSRD contains a total of 12 sustainability reporting standards, and it raises the bar for how included companies should collect sustainability data and report on it. CSRD introduces the concept of double materiality where companies must identify and assess its ESG-related impacts and financial risks and opportunities (IROs).

In terms of aim, this master thesis is about the IROs concerning Meneta Holding A/S and the process of identifying and assessing these to reach a conclusion on which sustainability matters are material to report on. For this purpose, the «EFRAG IG 1: Materiality Assessment Implementation Guidance» that includes four steps has been used as a framework.

In terms of method, data for assessment of the IROs was collected through internal knowledge of the company, by the company's ERP system and via a total of three workshops, one being 'CSRD onboarding' and two being IRO identification workshops, all three facilitated by Ramboll Management Consulting. Participants were selected in terms of their position in Meneta and also in terms of their knowledge on certain areas.

In terms of results, the workshops identified a total of 48 impacts that had 44 risks, and 33 opportunities related to them, whereof a total of 13 impacts was assessed as material, while no risks or opportunities were assessed as material. Of the 13 impacts, 6 of them relates to environment, 6 of them relates to social, and one of them relates to governance, making a total of 6 out of 12 sustainability reporting standards material for Meneta Holding A/S.

Indholdsfortegnelse

Abstract	1
1 Indledning	4
1.1 Problemfelt	5
1.2 Problemformulering.....	5
1.3 Afgrænsning og forudsætning	5
1.3.1 Afgrænsninger.....	5
1.3.2 Forudsætning.....	6
1.4 Virksomhedspræsentation	8
2 Videnskabsteori og metode	9
2.1 Videnskabsteori	9
2.2 Metode	10
2.2.1 Anvendelse af sekundær empiri	11
2.2.2 Indsamling af primær empiri	11
2.2.3 Anvendelse af primær empiri	15
2.3 Evaluering af metode	19
2.3.1 Validitet	19
2.3.2 Reliabilitet	20
3 Teori	22
3.1 Paris-aftalen og den grønne pagt.....	22
3.2 Bæredygtighedsrapportering efter CSRD	23
3.2.1 Omfattede virksomheder	24
3.3 ESRS'erne	24
3.3.1 Tværgående standarder	25
3.3.2 Emnespecifikke standarder.....	26
3.4 Princippet om dobbeltvæsentlighed	29
3.4.1 Kontekstoverblik	30
3.4.2 Identificering af IRO'er	31
3.4.3 Vurdering af IRO'er	32
3.4.4 Rapportering af resultatet	35

4 Analyse	35
4.1 DVA'ens trin 1: Menetas kontekst	35
4.1.1 Forretningsmodel	36
4.1.2 Værdikæde	40
4.1.3 Interessenter	44
4.2 DVA'ens trin 2: Identificering af IRO'er	47
4.2.1 Identificerede påvirkninger	48
4.2.2 Identificerede risici (R)	54
4.2.3 Identificerede muligheder (O)	55
4.3 DVA'ens trin 3: Vurdering af IRO'er	58
4.3.1 Et eksempel på vurdering af en påvirkning	59
4.3.2 Et eksempel på vurdering af en risiko/mulighed	62
4.3.3 Vurdering af IRO'er	67
4.4 DVA'ens trin 4: Rapportering af resultatet	69
4.4.1 Rapportering af væsentlige IRO'er	69
4.4.2 IRO'ernes interaktion med forretningsmodel og strategi	70
4.4.3 Overbliksmatrix	72
5 Konklusion	74
6 Litteraturliste	76
7 Bilag	78

1 Indledning

”Den grønne omstilling medfører nye forretningsområder. Men den medfører også spørgsmål om, hvor grøn en indvirkning et produkt har på miljø eller klima, og hvordan den indvirkning bliver kommunikeret. Produkter kan hermed nemt blive fremstillet mere ”grønne”, end de egentlig er, og her opstår risikoen for ”greenwashing” (Kromann Reumert, 2025).

I takt med den grønne omstillings indtog har flere og flere virksomheder fået øjnene op for, at forbrugerne og omverdenen i sin helhed har fokus på «bæredygtige» produkter og tiltag. Der er antageligvis ikke konsekvent tale om bevidst vildledning fra virksomhedernes side i alle tilfælde, om end nogle formentlig tænker i at anvende de i denne henseende ’rigtige’ udtryk for at få et produkt, serviceydelse eller lignende til at fremstå mere grøn og bæredygtig, end tilfældet er.

På EU-plan har først Paris-aftalen og siden ’EU Green Deal’ (den grønne pagt) tilskyndet, at virksomheder og forbrugere skal gå den bæredygtige og mindre klimabelastende vej, således målsætningen om klimaneutralitet kan opfyldes senest i 2050. Et af hovedformålene er at forbrugere skal have pålidelige, sammenlignelige og verificerbare oplysninger til deres rådighed, for at kunne træffe bedre og mere informerede valg, der på sigt skal bidrage til et mere bæredygtigt samfund og gøre op med greenwashing (Kromann Reumert, 2025).

Siden fulgte EU op med et forslag om et nyt regelsæt inden for rapportering på bæredygtighedsdata kaldet ’Corporate Sustainability Reporting Directive’ (forkortet CSRD). Direktivet blev siden vedtaget i begyndelsen af 2024 og kort tid efter implementeret i dansk lovgivning, hvor det erstattede ’Non-financial Reporting Directive’ (forkortet NFRD). CSRD hæver barren for, hvordan virksomheder skal indsamle bæredygtighedsdata og rapportere herpå, og hensigten er bl.a. at gøre det nemmere for f.eks. investorer eller andre interessenter at forstå, hvordan den enkelte virksomhed skaber langsigtet værdi og bidrager til bæredygtighed i samfundet.

Der skal herunder rapporteres på væsentligt flere datapunkter, og samtidig skal væsentligt flere virksomheder rapportere, da der er ca. 46.000 virksomheder under CSRD (heraf et par tusinde i Danmark) mod ca. 12.000 virksomheder under NFRD (PWC om CSRD, 2025).

1.1 Problemfelt

Specialets problemfelt omhandler CSRD-rapportering med udgangspunkt i en konkret virksomhed, og hvordan processen med at identificere og vurdere IRO'er kan se ud. Nogle af de udfordringer, som har været fremme, går på, hvorledes man ude i virksomhederne skal gribe opgaven an. Det er et område, hvor der til en begyndelse ikke er særlig stor praktisk erfaring med, hvordan processen skal gribes an dels i forhold til at identificere IRO'er og efterfølgende vurdere dem. Herunder også, hvor mange IRO'er forventes det, at virksomhederne hver især identificerer, og hvor mange 'bør' være væsentlige, og hvor mange bæredygtighedsemner og -standarder bør være væsentlige rent objektivt, hvis der findes et facit herfor.

Samtidig med, at det er både ny og omfattende lovgivning, der skal implementeres, så har virksomhederne oven i kort tid til at forestå implementering og klargøre til første rapportering. For de store virksomheder trådte lovgivningen i kraft i første halvår af 2024, og allerede i 2026 skal de rapportere første gang på deres 2025 regnskabsperiode.

1.2 Problemformulering

Specialets problemformulering er med afsæt i problemfeltet udformet på følgende måde:

"Hvilke bæredygtighedsemner er med udgangspunkt i en dobbeltvæsentlighedsanalyse væsentlige for Meneta Holding A/S, og hvordan kan processen for at identificere og vurdere dette se ud?"

1.3 Afgrænsning og forudsætning

Der er i specialet foretaget afgrænsninger således der opnås en passende dybde i besvarelsen af problemformuleringen. Der er også beskrevet en forudsætning for konklusionen på problemformuleringen, da der inden specialeaflevering blev stillet forslag om ændring af CSRD-lovgivningen, dette under et år efter den blev implementeret i dansk lovgivning.

1.3.1 Afgrænsninger

Der er foretaget en afgrænsning i den teoretiske gennemgang af de 12 bæredygtighedsstandarder (ESRS'er), der er udarbejdet af 'European Financial Reporting Advisory Group' (forkortet EFRAG), som vil blive præsenteret i korte træk, og ikke gennemgået i dybden. Afgrænsning er valgt, da specialets problemformulering lægger op til et større fokus på, hvordan processen

med at identificere og vurdere væsentlige bæredygtighedsemner kan se ud, end det vurderes vigtigt, at der bliver brugt væsentlig plads på at gennemgå standarderne i dybden.

Der er yderligere afgrænset i standarderne, der udover at indeholde underemner mv. også indeholder under-underemner og cirka 1.200 datapunkter tilsammen. Der vil ikke blive foretaget en minutiøs gennemgang af under-underemner eller datapunkterne én for én, da en gennemgang dels vil være omfangsrig og også vil optage væsentlig plads henset til specialets rammer for antal anslag, og dels vurderes en sådan gennemgang ikke at give læseren særlig værdi, eller information, som ikke kan undværes. Læseren vil i stedet blive præsenteret for nogle eksempler inden for hvert emne og standard.

Der er foretaget en afgrænsning i, hvorledes resultatet af væsentlighedsvurderingen af IRO'erne bliver præsenteret/rapporteret (trin 4 i DVA'en). Det følger af ESRS 2 og EFRAG, at virksomheden skal beskrive sin proces i at have identificeret og vurderet væsentlige IRO'er. Dette følger af specialets metodeafsnit, og vil derfor ikke blive (gen)præsenteret i analysens sidste afsnit vedrørende afrapportering, der er et delpunkt heri, mens de øvrige delpunkter i en virksomheds afrapportering af resultatet medtages.

1.3.2 Forudsætning

Specialet er udarbejdet under forudsætning af, at Meneta skal rapportere på CSRD ud fra det regelsæt, der blev implementeret i dansk lovgivning i maj 2024 (nugældende lovgivning), og med krav om første rapportering i 2026 for 2025-regnskabet. Dette er blevet en relevant forudsætning for specialet, fordi EU-Kommissionen har udarbejdet og udarbejder fortsat en 'Omni-busforenklingspakke', der er et initiativ som har til formål at reducere og forenkle de administrative byrder for europæiske virksomheder, herunder styrke den europæiske konkurrenceevne (*Erhvervsstyrelsen, Omnibus, 2025*).

Den 26. februar 2025 præsenteredes den første af tre forenklingspakker og den fokuserer primært på bæredygtighedsområdet, og indeholder i alt fire forslag, hvor der i nedenstående præsenteres dele af det samlede indhold for to af dem, da de vurderes at have den størst mulige eller de facto betydning for den fremtidige bæredygtighedsrapportering.

Forslag	Beskrivelse	Status
Stop-the-clock-direktivet	Et forslag til et direktiv om at ud-sætte rapporteringskravene under CSRD for bølge 2- (og 3) -virksomheder med 2 år. Første rapportering bliver for bølge 2-virksomheder i 2028 for regnskabsåret 2027.	<u>EU-proces:</u> Vedtaget og er trådt i kraft d. 16/4-2025. <u>National proces:</u> Et bredt flertal i Folketinget er enige om at udskyde EU-krav om CSRD-rapportering. Direktivændringen forventes implementeret før 2026.
Substansforslaget	Indeholder alle andre ændringer til bl.a. CSRD end udskydelsen jævnfør ovenstående. Herunder bl.a. at begrænse CSRD til store virksomheder med mere end 1.000 ansatte. Det estimeres at forslaget vil reducere antallet af omfattede virksomheder med 80%. Herudover skal ESRS'erne revideres og forsimples.	<u>EU-proces:</u> Igangværende drøftelser mellem Kommissionen og Rådet. Udkast forventes i juni 2025, og afstemning i oktober 2025. <u>National proces:</u> Er under afklaring.

Tabel 1: Egen tilblivelse.

Det fremgår af tabel 1, at Meneta som værende en del af bølge 2-virksomhederne, allerede nu ved, idet direktivet er vedtaget og er ved at blive implementeret i dansk lov, at der ikke skal rapportere første gang i 2026 for regnskabsåret 2025. Rapporteringen er udskudt i to år, og med hensyn til substansforslaget omkring ændringen til, at der skal være mere end 1.000 ansatte for at være omfattet, så vil Meneta fortsat være omfattet. Det, der potentielt kan rykke ved specialets konklusion, er det faktum, at der i skrivende stund er tale om et forslag, der kan ændre sig. Den ledende forhandler for Omnibus har på rygtebasis tænkt sig at foreslå, at det skal være virksomheder med mere end 3.000 ansatte, som skal rapportere efter CSRD, hvilket vil gøre, at Meneta ikke længere vil være omfattet af lovgivningen (*Responsible Investor*, 2025).

Specialets konklusion kan også være truet af øvrige rettelser til nuværende lovgivning som følge af substansforslaget. Det er derfor usikkert, hvorledes en simplificeret lovgivning vil se ud, herunder hvordan ESRS'erne vil være udformet. Det kan betyde, at nogle af de ESRS'er, der er fundet væsentlige jævnfør specialets konklusion, på baggrund af ændringer og simplificering, vil være uvæsentlige, og i princippet kan det omvendte også være en mulighed, om end der tegner sig et billede af, at mængden af rapporteringskrav skal være færre.

1.4 Virksomhedspræsentation

Specialet tager udgangspunkt i Meneta, der med flere produktionsvirksomheder i koncernen producerer og leverer delkomponenter, der indgår i bremsesystemet på personbiler. Virksomheden blev grundlagt i 1953 af Erik J. Hansen og havde dengang sin base i en kælder i centrum af Odense. Det var dengang et lille, lokalt værktøjsmager og stanseværksted, men i 1962 var kælderen imidlertid blevet for lille, og produktionen rykkede til Odense-forstaden Stige, hvilket fortsat er virksomhedens hovedsæde i 2025. Meneta blev i 1988 opkøbt af Roulunds, der var ejet af A.P. Møller Mærsk, og sammenfaldende med Menetas 50 års jubilæumsår i 2003 blev virksomheden solgt til den nuværende ejer Steve Wang, der er en amerikansk iværksætter og ejer af Midwest Air Technologies (forkortet MAT) (*Meneta, Milestones*, 2025).

Meneta er med årene blevet en koncern i bilindustrien med globalt udsyn, herunder salg og produktion. Det primære forretningsområde er 1) støjreducerende shims, der består af en kombination af stål, lim og gummi, som er særligt udviklet til et bremsesystem og til at møde det specifikke bremsesystems mål, kvalitet, maksimale støjniveau mv., og 2) bagplader, som består udelukkende af stål, og som også er særligt udviklet til at passe til det pågældende bremsesystem. Begge produkter indgår som delkomponent til et færdigt bremsesystem på en personbil.

Meneta er en velrenommeret underleverandør i bilindustrien og har en væsentlig markedsandel på begge forretningsområder. Meneta opererer både på OE (Original Equipment) markedet og aftermarket (eftermarkedet), og bilbranchen er underlagt strenge krav til bl.a. sikkerhed og kvalitet via branchestandarden International Automotive Task Force (IATF) 16949.

Meneta-koncernen består af i alt 8 selskaber, hvor Meneta Holding, beliggende i Danmark, er moderselskabet. Herunder er der et salgskontor i Tyskland, og i alt 6 produktionsselskaber:

Selskabsnavn og forkortelse	Grundlagt	Lokation	Primær produktion
Meneta Advanced Shim Technology A/S (MAST)	2001	Stige, Danmark	Shims
Meneta Danmark ApS (tidligere Meneta A/S) (MENE)	1953 (omdannet i 2014)	Stige, Danmark	Bagplader
Meneta Composite Materials ApS (MECM)	2018	Stige, Danmark	Paknings- og shim-materiale

Meneta Automotive Components Pvt. Ltd. (MACL)	2007	Delhi, Indien	Shims og bagplader
Meneta Shanghai Co. LTD (MESH)	2010	Shanghai, Kina	Shims
Meneta Dalian Co. Ltd. (MEDL)	2012	Dalian, Kina	Bagplader

Tabel 2: Egen tilblivelse.

Menetas «mission» er at forbedre kundeoplevelser over hele verden ved at være den foretrukne leverandør af højkvalitets og bæredygtige bremsekomponenter, dette gennem deres teknologiske innovationer og via tæt samarbejde og dialog med kunderne. I tæt tilknytning hertil, så er Menetas «vision» at blive den mest innovative, værdsatte og bæredygtigt fokuserede leverandør af bremsekomponenter og -materiale globalt (*Meneta, mission og vision*, 2025).

2 Videnskabsteori og metode

I specialets indledning er det blevet introduceret, at omdrejningspunktet er den fortsat relativt nye EU-lovgivning omhandlende bæredygtighedsrapportering efter CSRD, hvor den omhandlende virksomhed, Meneta Holding A/S som en del af den nye lovgivning skal foretage en DVA. Formålet herom er at konkludere det, der ligeledes er specialets problemformulering, navnlig ”*hvilke bæredygtighedsemner er med udgangspunkt i en dobbeltvæsentlighedsanalyse væsentlige for Meneta Holding A/S*” og ”*hvordan kan processen for at identificere og vurdere dette se ud?*”. Det springende punkt i denne sammenhæng er, hvordan problemformuleringen kan besvares, herunder hvilken videnskabsteori og metode, der er hensigtsmæssig at anvende for at identificere og vurdere, hvilke bæredygtighedsemner, der er væsentlige for Meneta.

2.1 Videnskabsteori

Det er først og fremmest vigtigt at slå fast, hvilken videnskabsteoretisk baggrund, der er udgangspunktet for specialet, for at sætte rammerne for en hensigtsmæssig proces til at besvare problemformuleringen. Dette speciale læner sig op ad det fortolkningsvidenskabelige paradigme, da dette paradigme bidrager til at skabe mening samt forståelse af mennesker (Launsø et al., 2011, s. 61). Tilgangen til at besvare problemformuleringen læner sig også op ad hermeneutikken, som er læren om fortolkningen af tekster (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 68). Ud fra

dette synspunkt er fortolkning af mening det centrale tema i forbindelse med en specificering af de former for mening, der søges, og opmærksomhed i forhold til de spørgsmål, der stilles til en tekst (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 69). Formålet med en hermeneutisk fortolkning er dermed at opnå en gyldig og almen forståelse af en teksts mening, og således følger det af specialet, at Meneta fortolker EFRAG's guide til, hvad der er indeholdt i DVA'en fire trin, og hvordan det kan udføres i praksis. I den forbindelse giver EFRAG eksempler og opstiller diverse illustrationer, hvor Meneta tolker herpå og i den sammenhæng skal guiden omsættes til praksis, hvor det, som jævnfør guiden anbefales i sin generelle form, skal tilpasses til Menetas kontekst.

Som mennesker foretager vi os hele tiden fortolkninger for at kunne agere i den sociale og fysiske verden. Ifølge Launsø et al. 2011 må vi dog dele en række forudsætninger for at forstå andre menneskers fortolkninger. EFRAG har udarbejdet ESRS'erne, og for at vurdere, hvilke ESRS'er, der er væsentlige og dermed obligatoriske at rapportere på, så skal virksomhederne udføre en DVA. Det er antageligvis derfor, at EFRAG i forlængelsen af ESRS'erne udgav en guide til, hvordan en DVA kan opbygges og udføres, dels for at hjælpe virksomhederne, men samtidig også for at opbygge et fælles sprog og en fælles fortolkning af, hvad de har ment under udarbejdelsen af ESRS'erne. De forsøger med andre ord at skabe et fælles sprog inden for CSRD, ESRS'erne samt DVA, samtidig forsøger Meneta fra virksomhedernes side at fortolke det, som EFRAG har forsøgt at formidle og skabe klarhed over ud fra sin egen forståelse.

Yderligere har der i forbindelse med CSRD, hos Meneta været et samarbejde med bl.a. rådgivningsvirksomheden Rambøll, og her har Meneta bl.a. fået udleveret supplerende materiale, der er Rambølls fortolkning af ESRS'erne, DVA mv. Derved er arbejdet med identificering og vurdering af IRO'er også en dobbeltfortolkning idet, at fortolkninger i Meneta er egen fortolkning af Rambølls fortolkninger af, hvordan man identificerer og vurderer IRO'er. Dette fænomen kaldes også dobbelt hermeneutik eller den hermeneutiske cirkel (Smith et al., 2008, s. 27).

2.2 Metode

I forbindelse med CSRD-lovgivningens endelige vedtagelse i begyndelsen af 2024, blev der i maj måned 2024 udgivet flere guides fra den private organisation EFRAG, som af flere gøremål bl.a. agerer som rådgiver for EU-Kommissionen om godkendelse af regnskabsstandarder til brug i EU, og i forbindelse med CSRD er det EFRAG, der som tidligere omtalt har udarbejdet

ESRS'erne. Blandt de udgivne guides var «EFRAG IG 1 – Materiality Assessment», hvis formål er at hjælpe store virksomheder, herunder børsnoterede, i arbejdet med udførelsen af en DVA, og indeholder forslag til, hvorledes en anbefalet proces kan tage sig ud. Med henvisning til, hvordan specialets undersøgelsesspørgsmål på bedste vis kan besvares, er dette vurderet at være med udgangspunkt i den omtalte guide og anbefalede metodik. Det anbefales her at følge fire trin: 1) forståelse af konteksten, 2) identifikation af aktuelle og potentielle påvirkninger, risici og muligheder (IRO'er), 3) vurdering af væsentligheden af det i trin 2 identificerede, og 4) rapportering af resultatet (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kap. 3, pkt. 66).

2.2.1 Anvendelse af sekundær empiri

Der er i specialet anvendt teori med henblik på bedst muligt at belyse problemformuleringen og -feltet. Generelt for anvendelsen af sekundær empiri har der været fokus på materialets validitet og reliabilitet.

Der ligger teori bag CSRD, der er implementeret i dansk lovgivning via årsregnskabsloven, dog er det via CSRD'ets tilhørende ESRS'er, at den primære teori i specialet er. Der er i den forbindelse primært refereret til EFRAG's guide til DVA, i teorien om netop DVA, mens der i gennemgangen af CSRD og særligt ESRS'erne, primært er henvist til en praktisk guide fra Deloitte kaldet «Din guide til CSRD og ESRS». Den er simplificeret i forhold til ESRS'erne (hvilket de jævnfør specialets afsnit vedrørende forudsætning selv har planer om at gøre).

At guiden er simplificeret og på dansk har været en fordel, bl.a. fordi der har været kritik af Erhvervsstyrelsen danske oversættelse af ESRS'erne, hvor flere formuleringer vurderes at kunne resultere i uensartet praksis på tværs af EU (*Sustainreport*, 2024).

I specialet er også Menetas årsrapport for 2024 anvendt bl.a. til synliggørelse af Meneta finansielle position, og samtidig til beregning af den finansielle effekt jævnfør evalueringsparametrene til vurdering af identificerede IRO'er. Der er i mindre omfang gjort brug af internetkilder.

2.2.2 Indsamling af primær empiri

I forbindelse med den praktiske udførsel af en DVA blev det fundet hensigtsmæssigt at anvende kvalitativ metode i form af i alt tre fysiske, heldags workshops, hvor indsamlingen af empiri læner sig op ad fokusgruppeinterview (*Metodeguiden*, AAU, u.å.). Til hver af workshopperne var

inviteret der inviteret en fokusgruppe, der via den anlagte agenda for den respektive workshop, via deltagernes viden om dels Meneta og dels det eller de bæredygtighedsemner, som var på dagsordenen, interaktion med hinanden og brainstorming, havde til formål at bidrage til kortlægningen af forretningsmodel, værdikæde og interessenter, samt til identificeringen af IRO'er.

Ved fokusgruppeinterview er fokus på interaktionen i gruppen, og også på den fælles konstruktion af mening, i dette tilfælde at blive enige om, hvorledes de førnævnte kortlægninger skulle se ud og i den efterfølgende fase, hvilke potentielle og faktiske IRO'er, der kan identificeres for Meneta. Ved fokusgruppeinterviewet er det vigtigt, at interviewereren styrer samtalen, i dette tilfælde workshoppen, så det holdes på rette spor (*Metodeguiden, AAU, u.å.*).

Til formålet havde Meneta som nævnt allieret sig med Rambøll, der agerede som sparringspartner i forberedelsen til og opfølgningen på workshopperne, og som facilitator i udførelsen. At valget faldt på netop afholdelse af workshops, skyldes bl.a. den sparring, der var med Rambøll, hvor det blev anbefalet at strukturere identificeringen af IRO'er på denne måde, og Rambøll nævnte at have haft succes med denne fremgangsmåde hos andre.

2.2.2.1 Workshop 1: Introduktion og godkendelse af kortlægninger

Den første workshop blev afholdt d. 18. december 2024, som havde til formål at introducere og informere deltagerne om det nye reglement (CSRD), herunder dets omfang, tidshorisont og betydning for Meneta. Forhåbningen var, at deltagerne kunne forstå motivet for CSRD, og hvad Meneta kunne bidrage med i relation hertil. Det skabte formål skulle medføre øget deltagerinvolvering dels på denne workshop, men lige så vigtigt, når workshoppen var overstået og erfaringerne blev delt med ledernes medarbejdere i de respektive afdelinger, og til de øvrige to øvrige workshops, for de deltagere, der også var inviteret der (*Lex, 2025*).

2.2.2.1.1 Agenda

Med baggrund i ovenstående beskrivelse af formålet med afholdelsen af den første workshop, blev der udsendt en agenda til deltagerne (der henvises til bilag 1 for illustration). Udover at introducere deltagerne til CSRD og det arbejde som lå forud for Meneta, var der også afsat tid til gennemgang af forretningsmodel, værdikæde og væsentlige interessenter. Hensigten var at drøfte indholdet i plenum, foretage eventuelle tilretninger og slutteligt færdiggøre kortlægningerne med en fælles accept af, at den rette kontekst for Meneta var gengivet.

Denne øvelse var vigtig, fordi konteksten danner fundamentet i det videre arbejde med identifikationen af IRO'er.

2.2.2.1.2 Deltagere

Der var deltagelse af koncerndirektøren samt afdelingslederne/-direktørerne for produktion, indkøb, logistik/lager, HR, udvikling (R&D) og ingeniørerne. Deltagerne var bl.a. valgt grundet deres respektive ledelsesansvar og også fordi alle, bortset fra HR chefen, ligeledes har et 'gruppens ansvar' forstået på den måde, at de alle har indgående kendskab til de oversøiske selskaber i Indien og Kina og har daglig kontakt hermed. Der henvises til bilag 2 for illustration af deltagerne til den første workshop.

2.2.2.1.3 Data

Data til opstillingen af værdikæden blev eksempelvis hentet fra Menetas ERP-system, hvor det bl.a. via udtræk fra leverandørkartoteket kunne kortlægges, hvilke leverandører der var, og det kunne eksempelvis fastslås via data, at det væsentligste indkøb er stål coils fra Finland og Sverige til den danske produktion af bagplader og shims, og fra Indien og Kina til bagpladeproduktionerne i Indien og Kina. Den færdige værdikædetegning er desuden gengivet jævnfør bilag 3, hvortil der henvises for illustration.

Med hensyn til kortlægningen af forretningsmodellen blev der taget udgangspunkt i forskellige skriv omkring Meneta, f.eks. fra virksomhedens hjemmeside, der angiver, hvilke produkter, der produceres og sælges, ligesom der blev taget udgangspunkt i tilgængeligt internt materiale, der fortrinsvis er udarbejdet af topledelsen.

Dette omfatter eksempelvis materiale fra da Meneta var nomineret (og vandt) en pris ved Deloitte i 2022 kaldet "Best Managed Companies", hvor arbejdet i forbindelse med først nominering og sidenhen kåring som vinder i sin kategori, omfattede beskrivelse af eksempelvis forretningsmodel, herunder vision, mission og strategi, produkter, produktion, konkurrenter, virksomhedskultur herunder rekruttering, samt ledelsesetik. Herudover udarbejdes der løbende risiko-, interesser- og omverdens analyser, som også var kilde til inspiration.

2.2.2.2 Workshop 2 og 3: Identificering af IRO'er

Efter at have afholdt den første workshop ved udgangen af 2024, var det i begyndelsen af 2025 blevet tid til at følge op herpå ved afholdelsen af yderligere to workshops. Begge havde til formål

at identificere IRO'er, dog i kontekst af forskellige ESG-emner, hvor det af hensyn til omfanget af de forskellige standarder blev vurderet hensigtsmæssigt at afholde én workshop med fokus på identificering af IRO'er vedrørende miljø og klima (fem emner), og én kombineret workshop med fokus på identificering af IRO'er vedrørende både sociale forhold (fire emner) og virksomhedsadfærd (et emne).

2.2.2.2.1 Agendaer

Med baggrund i ovenstående beskrivelse af formålet med afholdelsen af de næste to workshops, blev der udsendt én agenda hver til de to hold af deltagere (der henvises til bilag 1 for illustration). I begge tilfælde bød de første par timer på en kort gennemgang af dét (eller de) bæredygtighedsemne(r), som efterfølgende skulle identificeres IRO'er ud fra. Deltagerne blev forklaret, hvad de skulle igennem, og hvad emnet grundlæggende handlede om, herunder hvilke underemner der var.

Herudover blev deltagerne også introduceret til begreberne omkring identificering af IRO'er, herunder hvad henholdsvis en påvirkning, en risiko og en mulighed er i CSRD øjemed, hvad går dobbeltvæsentlighed ud på, at en påvirkning bl.a. kan være både faktisk og potentiel, negativ eller positiv, således deltagerne var opmærksomme på dette.

Baggrunden for denne introduktion var givet ved at være i en forestilling om, at det ville gøre den efterfølgende identificeringsproces 'nemmere' i den forstand, at det kunne vise sig lettere for deltagerne at tænke på IRO'er ved at have en form for basisviden på plads. Måske begyndte tanker om IRO'er allerede at dukke op i forbindelse med introduktionen af teorien og i de drøftelser, der var i plenum i forbindelse hermed.

2.2.2.2.2 Deltagere

Ved de to efterfølgende workshops, hvor det var meningen at gå dybere ind i CSRD'et og de tilhørende ESRS'er, vurderedes det, at der udover deltagelse fra den øverste ledelse, også var brug for så specialiseret viden som muligt om de specifikke temaer, eksempelvis vurderedes det oplagt at invitere udviklingsafdelingen i forbindelse med gennemgang af miljøstandarderne, hvor to underemner vedrører problematiske og særligt problematiske stoffer. Udviklingsafdelingen beskæftiger sig bl.a. med at forsøge at udvikle nye produkter, der muliggør substitution eller helt fjernelse af problematiske og/eller særligt problematiske stoffer.

Koncerndirektøren deltog ved begge workshops. Udover at besidde brugbar viden om ESG-emnerne, lå der også et signal til de øvrige deltagere om, at det var en vigtig opgave.

Ved begge workshops deltog eksempelvis også de tre produktionsdirektører grundet deres indgående kendskab produktionerne, råmaterialerne og til ansatte i produktionerne. Herudover deltog f.eks. både HR-chefen og afdelingslederen for sundhed, sikkerhed og miljø (HSE) på workshop 3, hvor de sociale forhold var i fokus. Der henvises til bilag 2, hvor deltagerlisterne til de to workshops er gengivet.

2.2.2.2.3 Gruppearbejde

Til selve workshoppen blev den kortlagte værdikæde printet ud i størrelse A1 og i to eksemplarer, således deltagerne ved miljøworkshoppen kunne deles i to grupper, da det blev fundet mest hensigtsmæssigt i kraft af deltagerantallet. Til begge workshops var kort med de respektive underemner blevet printet i A3-størrelse, og der var ligeledes indsat en kort beskrivelse af, hvad underemnet handlede om.

Der var til dagene ligeledes vedlagt tre forskellige farver post-its (en farve hver til henholdsvis en påvirkning, risiko og mulighed). Der var afsat i alt to timer til at identificere påvirkninger, og ligeledes to timer til at identificere risici og muligheder (simultant). Grupperne til workshop 2 og gruppen til workshop 3 skulle først bruge 15 minutter på at læse underemnerne på kortet, og herefter 15 minutter på at drøfte underemnerne og frasortere underemner, som ikke vurderedes at indeholde nogle IRO'er. Der skulle være enighed i gruppen herom, ellers skulle kortet beholdes i bunken.

Bagefter fulgte 1 time og 15 minutters identificering af IRO'er, hvor grupperne skulle bruge blå post its til påvirkninger, røde post its til risici og grønne post its til muligheder, og der skulle ved påvirkningerne angives, om den var negativ henholdsvis positiv, og om den var faktisk henholdsvis potentiel. De udfyldte post its skulle herefter placeres på det/de værdikædetrin, hvor det blev vurderet at høre til.

2.2.3 Anvendelse af primær empiri

Efter de afholdte workshops, hvor en masse post its var blevet placeret i værdikæden, blev det efterfølgende drøftet med Rambøll, hvorledes den efterfølgende proces kunne se ud. Der blev igangsat udarbejdelsen af et oversigtsark i Excel, med udgangspunkt i en opbygning som bl.a.

viste, hvilket emne, underemne og eventuelt under-underemne, påvirkningens type (positiv/negativ, faktisk/potentiel), tidshorisont og hvilke(n) placering(er) i værdikæden.

Det blev ligeledes indtastet, om og i givet fald, hvilken relateret risiko og/eller mulighed, der var identificeret i relation til den enkelte påvirkning. Oversigtsarket blev løbende udbygget eksempelvis i forbindelse med det videre forløb, hvor IRO'erne skulle vurderes.

Udover at indtaste IRO'erne i arket, var der ligeledes en proces i at få IRO'erne renskrevet og uddybet, da de post its, der dannede grundlag herfor, var påført i stikordsformat, og derfor blev alt materiale gennemgået i forhold til at sikre, om eksempelvis en påvirkning var angivet med korrekt type (faktisk/potentiel og positiv/negativ). Dette er afgørende i den videre vurderingsproces, da typen afgør, hvilke vurderingsparametre, som skal scores. Det udarbejdede ark fra Excel er konverteret til Word format og kan ses i bilag 4-6, hvortil der henvises.

2.2.3.1 Opsætning af evalueringsparametre til vurdering af IRO'er

I relation til at skulle vurdere de identificerede IRO'er blev det drøftet med Rambøll, hvorledes en sådan proces kunne se ud. Det blev understreget, at for at kunne vurdere sine IRO'er skulle Meneta opstille evalueringsparametre herfor. Det blev foreslået at gøre brug af det, der ligeledes anbefales af EFRAG i deres DVA-guide, navnlig at gøre brug af tallene 1-5 til at score med og i tilknytning hertil give tallene 1-5 en beskrivelse, eksempelvis at tallet 1 afhængigt af type er 'minimal' eller 'meget lav' og hvor tallet 5 er 'absolut' eller 'meget høj'. Meneta vurderede, at det sikreste var at gå med den anbefalede metode.

2.2.3.1.1 Evalueringsparametre vedrørende påvirkningsvæsentlighed

Rambøll oplyste Meneta om vigtigheden af at bruge den fornødne tid på at få defineret kriterierne for, hvornår der skulle gives henholdsvis 1, 2, 3, 4 eller 5 i scoring. Med udefinerede kriterier kan IRO'er vurderes væsentlig og vice versa, selvom det ikke skulle eller måske snarere burde have været sådan. I samarbejde med Rambøll blev Meneta enige om ordlyden og kriterierne for scoring af karaktererne 1-5 for påvirkninger til både de miljømæssige, sociale og virksomheds-etiske standarder, og dette for alle de fire mulige parametre en påvirkning kan risikere at skulle scores på (alvorlighed, omfang, uoprettelighed og sandsynlighed). Kriterierne er vedlagt som bilag 7, afsnit 7.7.1-7.7.4, hvortil der henvises for illustration.

2.2.3.1.2 Evalueringsparametre vedrørende finansiel væsentlighed

For at ensarte processen og med anbefaling fra Rambøll, tog Meneta også ved udarbejdelsen af evalueringsparametrene for finansiel effekt udgangspunkt i en scoringsskala fra 1-5. Både EFRAG og Rambøll anbefalede Meneta at tage udgangspunkt i nøgletal fra den finansielle årsrapport såsom omsætning, balancesum og/eller egenkapital.

Meneta blev i samarbejde med Rambøll enige om, at der skulle indbygges en forudsætning om, at det skulle være et gennemsnit af de tre nøgletal, således der blev taget højde for, at hvis f.eks. omsætning eller balancesum er høj, ensbetydende med et højt væsentlighedsniveau, så kunne eventuelt manglende soliditet via egenkapitalen potentielt trække væsentlighedsniveauet lidt ned.

Med hensyn til at definere, hvilken værdi, der skulle være i relation til tallene 1-5, blev det besluttet at anvende henholdsvis 1) <0,5%, 2) 0,5%-2%, 3) 2%-3%, 4) 3%-5%, og 5) >5%, hvilket blev vurderet hensigtsmæssigt i forhold til Menetas størrelse og interessenter af regnskabet.

Med udgangspunkt i Menetas årsrapport for 2024 blev nedenstående værdier fundet:

		Omsætning 1.036.821 t.kr.	Balancesum 1.127.606 t.kr.	Egenkapital 811.543 t.kr.	Gennemsnit 991.990 t.kr.
1	<0,5%	< 5.184 t.kr.	< 5.638 t.kr.	< 4.058 t.kr.	< 4.960 t.kr.
2	0,5-2%	5.184 t.kr. ≤ 20.736 t.kr.	5.638 t.kr. ≤ 22.552 t.kr.	4.058 t.kr. ≤ 16.231 t.kr.	4.960 t.kr. ≤ 19.840 t.kr.
3	2%-3%	20.736 t.kr. ≤ 31.105 t.kr.	22.552 t.kr. ≤ 33.828 t.kr.	16.231 t.kr. ≤ 24.346 t.kr.	19.840 t.kr. ≤ 29.760 t.kr.
4	3%-5%	31.105 t.kr. ≤ 51.841 t.kr.	33.828 t.kr. ≤ 56.380 t.kr.	24.346 t.kr. ≤ 40.577 t.kr.	29.760 t.kr. ≤ 49.600 t.kr.
5	>5%	> 51.841 t.kr.	> 56.380 t.kr.	> 40.577 t.kr.	> 49.600 t.kr.

Tabel 3: Egen tilblivelse.

Det følger af tabel 3 jævnfør ovenstående, at eksempelvis 1, der var defineret som mindre end 0,5% af den gennemsnitlige værdi af omsætning, balancesum og egenkapital, blev fundet at være mindre end 5 mio. kr., mens det i den anden ende af skalaen blev, at mere end 5% blev fundet at være mere end 50 mio. kr. Der henvises til bilag 8, afsnit 7.8.1, hvor evalueringsparametrene for finansiel effekt er vedlagt til illustration, og hvortil der derfor henvises.

Vurderingen af sandsynligheden vedrørende finansiel væsentlighed blev opsat på samme måde som kriterierne for påvirkningernes eventuelle sandsynlighed. Der henvises til bilag 8,

afsnit 7.8.2, hvor evalueringsparametrene for finansiel sandsynlighed er vedlagt til illustration, og hvortil der derfor henvises.

2.2.3.1.3 Væsentlighedskriterier

Det sidste step inden Meneta var klar til at gå i gang med at vurdere de identificerede IRO'er var at opstille tilhørende væsentlighedskriterier, hvor det afgøres, hvorvidt en score på eksempelvis 3 i finansiel effekt giver anledning til en væsentlig risiko, eller om der skal en score på 4 til.

Meneta søgte i denne forbindelse ligeledes råd hos Rambøll, og de herefter opsatte væsentlighedskriterier læner sig op ad det af EFRAG eksemplificerede jævnfør specialets teoriafsnit. Væsentlighedskriterierne for påvirkningsvæsentlighed henholdsvis finansiel væsentlighed er gengivet i nedenstående tabel 4 og 5.

Max scorer		Tærskelværdi for påvirkningsvæsentlighed										
5	Absolut	Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		
4	Høj			Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		
3	Mellem							Væsentlig		Væsentlig		
2	Lav											
1	Minimal											
Sandsynlighed		1	Meget usandsynlig	2	Ikke forventet	3	Kan godt ske	4	Forekommer	5	Forekommer ofte	Aktuel påvirkning

Tabel 4: Egen tilblivelse.

Med udgangspunkt i ovenstående tabel 4, menes der med 'max score' den højeste score mellem alvorlighed, omfang (og uoprettelighed, hvis der er tale om en negativ påvirkning). Det betyder, at der tages den højeste score, f.eks. hvis der scores 1 i alvorlighed, men 5 i omfang, så er det tallet 5, der skal tages udgangspunkt i ved vurderingen.

Det fremgår ligeledes af ovenstående tabel 4, at en påvirkning vurderes væsentlig for Meneta, hvis den 1) i scoringen af enten alvorlighed, omfang eller uoprettelighed score 5, 2) hvis den i scoringen af enten alvorlighed, omfang eller uoprettelighed score 4 og sandsynlighed samtidig er scoret enten 3, 4 eller 5, 3) hvis den i scoringen af enten alvorlighed, omfang eller uoprettelighed score 3 og sandsynlighed samtidig er scoret 5, eller 4) hvis den i scoringen af enten alvorlighed, omfang eller uoprettelighed score 3, og der er tale om en faktisk påvirkning (yderst til højre).

Størrelse af fi- nansiel effekt		Tærskelværdi for finansiel væsentlighed									
5	Meget høj	Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig			
4	Høj			Væsentlig		Væsentlig		Væsentlig			
3	Mellem							Væsentlig			
2	Lav										
1	Meget lav										
Sandsynlighed		1	Meget usandsynlig	2	Ikke for- ventet	3	Kan godt ske	4	Forekommer	5	Forekom- mer ofte

Tabel 5: Egen tilblivelse.

Det fremgår ligeledes af ovenstående tabel 5, at en risiko og/eller mulighed vurderes væsentlig for Meneta, hvis 1) størrelsen af den finansielle effekt er scoret 5, 2) størrelsen af den finansielle effekt er scoret 4 og sandsynlighed samtidig er scoret enten 3, 4 eller 5, eller 3) størrelsen af den finansielle effekt er scoret 3 og sandsynligheden er scoret 5.

2.2.3.2 Vurdering af IRO'er

Efter at have fået evaluerings- og scoringskriterierne på plads, kunne arbejdet i at foretage vurdering af IRO'erne igangsættes. Der blev i den forbindelse indarbejdet yderligere felter i Excel arket, svarende til hvad der skulle vurderes ved den enkelte IRO. Der blev herudover indsat felter til scoringskommentarer og det blev dokumenteret, hvad der lå bag scoringen.

Fremgangsmåden blev således, at IRO'erne én for én blev drøftet og der blev givet scoring ud fra de alt efter typen af IRO'er var relevante. Der henvises til bilag 9-11, hvor oversigtark med scoringer og om IRO'erne er væsentlige eller ej fremgår.

2.3 Evaluering af metode

I efterfølgende afsnit evalueres den anvendte metode til at besvare problemformuleringen i forhold til validitet og reliabilitet med det formål henholdsvis at vurdere, om problemformuleringen besvares og om undersøgelsen er troværdig.

2.3.1 Validitet

Ifølge Brinkmann & Kvale 2014 har validitet i samfundsvidenskaberne drejet sig om, hvorvidt en metode undersøger det, den foregiver, eller har til formål at undersøge, altså i hvilket omfang vores observationer i virkeligheden afspejler de fænomener eller variable, vi interesser os for, i denne sammenhæng udførelsen af en DVA til identificering og vurdering af IRO'er.

Med udgangspunkt i specialets problemformulering, der søger svar på hvilke ESG-emner, der er væsentlige, og hvordan processen i at identificere og vurdere dette kan se ud, vurderes den anvendte metode at tilsikre en rød tråd mellem, hvad der ønskedes besvaret, og hvad der jævnfør analyse og konklusion, er besvaret ved hjælp af den beskrevne metode.

Der er i specialet taget udgangspunkt i den metode som følger af EFRAG's guide til at udføre en DVA i praksis. Herom udtaler EFRAG, at hverken den eller de har til formål at diktere, hvordan en DVA skal udarbejdes eller være designet. Dette skyldes, at der ikke vurderes at findes én proces, der passer til alle typer af økonomisk aktivitet, organisationsstruktur eller type af værdikæde for de rapporterende virksomheder (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kap. 3, pkt. 63). Det er derfor op til dem selv at udforme en proces, som er egnet, tilstrækkelig og passende i sit omfang.

At arbejde med CSRD i praksis, herunder at skulle foretage en DVA, og som slutresultat udarbejde bæredygtighedsrapportering, er for relativt mange virksomheder en ret ny opgave, og samtidig omfangsrig. Det blev belyst i indledningen, hvorledes CSRD hæver barren for, hvordan virksomheder skal indsamle bæredygtighedsdata og rapportere om det, og at væsentligt flere virksomheder er omfattet end tidligere.

Bl.a. af denne grund har den anbefalede metode været anvendt, da arbejdet med CSRD er nyt, og der vurderes at mangle især praktisk erfaring på området. Dels hos virksomhederne, hos rådgivere, og hos revisorerne, som skal afgive erklæring på rapporteringen. Med reference til specialets forudsætningsafsnit, hvor Omnibus benævnes, virker det også til, at EU har implementeret omfattende lovgivning, der allerede efter cirka ét års levetid, overvejes simplificeret.

2.3.2 Reliabilitet

Reliabilitet vedrører troværdigheden af resultater, og hvorvidt et resultat kan reproducere på andre tidspunkter af andre mennesker (Kvale & Brinkmann, 2014, s. 271). I denne sammenhæng kan det f.eks. overvejes, om samme identificering og vurdering af IRO'er på et andet tidspunkt og med en anden gruppe af medarbejdere til at vurdere dem, potentielt ville få et andet udfald.

Den anvendte metode er som nævnt anbefalet af EFRAG, om end der er dele af metoden som styres af den rapportende virksomhed og som kan afgøre udfaldet af DVA'en, eksemplificeret

ved de anvendte evaluerings- og scoringsparametre, der har stor betydning for, hvilke IRO'er, der vurderes væsentlig og dermed hvilke ESRS'er, der skal rapporteres på.

Herudover kan der potentielt være IRO'er, der ikke er blevet identificeret, og derfor ikke scoret – og skulle det f.eks. vedrører en standard, som er vurderet uvæsentlig, så kunne en evt. identificering af yderligere IRO'er have gjort flere standarder væsentlige.

Der er jævnfør den anvendte metodebeskrivelse brugt nogen tid på at definere parametrene, således scoringen ville blive foretaget på en ensartet måde, og kriterierne er opstillet med hjælp fra rådgivningsfirmaet Rambøll og fortsat med udgangspunkt i det af EFRAG anbefalede scoringssystem med karaktererne 1-5.

Det er relevant at vurdere undersøgelsens troværdighed ved at stille spørgsmålet, om andre ville have nået til samme konklusion, såfremt de skulle udføre den. I forhold til, at CSRD er nyt og der som nævnt vurderes at være mangel på praktisk erfaring, så taler dette for, at der som udgangspunkt ikke vurderes at være væsentlige forskelle mellem, hvad der er konkluderet i undersøgelsen, og hvad andre ville komme frem til.

Det antages, at andre ville følge samme metode som den i undersøgelsen anvendte, alene af det faktum, at det ville være i mangel på bedre metoder. Den gruppe af medarbejdere, som deltog, blev fundet som værende dem, der kunne bidrage med mest. Det vurderes ikke, at en ændring i deltagerlister ville have givet et markant anderledes resultat, mest sandsynligt ville der have været identificeret færre IRO'er grundet manglende kendskab til Menetas overordnede processer og kendskab til oversøiske selskabers ageren.

Et anderledes udfald kunne det i stedet have været, såfremt andre skulle have vurderet IRO'ernes væsentlighed. Især ved påvirkningerne er der inddragelse af et skøn omkring f.eks. omfang eller alvorlighed, og det tenderer til at være 'øjnene som ser' i forhold til, hvilken scoring, der skal gives. I relation til dette har det været relevant 'at teste' undersøgelsens resultater og konklusion ved sammenholdelse mod et gennemsnit af virksomheder fra bølge 1, som i skrivende stund har rapporteret i 2025 for regnskabsperioden i 2024.

Revisions- og rådgivningsvirksomheden PWC har i slutningen af april 2025 udgivet en artikel, hvor der er taget udgangspunkt i 250 CSRD rapporter fra forskellige industrier og brancher

(PWC, *The CSRD journey begins*, 2025). Der er flere interessante oplysninger heri, og parametre som kunne være interessante at sammenligne og kommentere på, men noget af det, der springer i øjnene, er ved en oversigt, der er lavet indeholdende de 10 emnespecifikke standarder, hvor det med en procentsats angives, hvor mange virksomheder i den angivne branche, som har fundet den pågældende ESRS væsentlig.

Der tegner sig et tydeligt billede af, at det er mere en hovedregel end en undtagelse, at standarderne E1, S1 og G1 vurderes væsentlige. Den laveste procent hvad angår E1 er at 'kun' 96% af virksomhederne i industribranchen har fundet denne standard væsentlig (de øvrige 100%), og hvad angår S1 er billedet det samme, hvor den laveste procentsats er 96% fra virksomheder i den finansielle branche. Hvad angår G1 er den laveste procentsats 82% som stammer fra f.eks. energisektoren.

På baggrund af ovenstående og med reference til specialets konklusion og besvarelse af problemformuleringen, vurderes reliabiliteten at være høj.

3 Teori

Teoriafsnittets hovedfokus er på gennemgang af CSRD-lovgivningen, herunder baggrund og formål. I forbindelse med gennemgangen af lovgivningen vil ESRS'erne blive præsenteret for at give læseren en introduktion til, hvad det er for nogle emner og underemner lovgivningen omhandler. Et vigtigt punkt i gennemgangen af ESRS'erne er ligeledes de generelle krav til rapporteringen, hvor bl.a. princippet om «dobbeltvæsentlighed» introduceres og gennemgås. Det er omdrejningspunktet for rapportering efter CSRD, og den teoretiske gennemgang heraf vurderes at bidrage til forståelsen af, hvordan og hvorfor specialet er opbygget som det er.

3.1 Paris-aftalen og den grønne pagt

CSRD'et har været nogle år undervejs, og tidslinjen starter som minimum tilbage i 2015, da et af de første reelle tiltag blev gjort med Paris-aftalens indgåelse. Den juridisk bindende internationale traktat om klimaændringer blev vedtaget af i alt 196 parter på FN's klimakonference COP21 i Paris, Frankrig, i 2015 og trådte i kraft i 2016. Aftalens overordnede mål var og er at holde stigningen i den globale gennemsnitstemperatur ”til et godt stykke under 2 grader celsius

over førindustrielle niveauer og forfølge bestræbelserne på at begrænse temperaturstigningen til 1,5 grader celsius over førindustrielle niveauer” (United Nations Climate Change, 2025).

For at fortsætte arbejdet med den grønne omstilling og for at indfri forpligtelserne i ovenstående Paris-aftale, blev det næste store tiltag fremlagt af EU-kommissionen i 2019, navnlig den europæiske grønne pagt. Pagten havde, og har fortsat, til formål at transformere EU hen imod at være mere grøn, bæredygtig og ikke mindst CO2-neutral inden 2050. Den grønne pagt er omfattende, ambitiøs og indgår som en central del af EU's finansielle rammeaftale for årene 2021-2027, hvor den pagten udgør ca. 30% af budgettet: det må konstateres, at EU vægter det højt (*Rådet for grøn omstilling, 2025*).

3.2 Bæredygtighedsrapportering efter CSRD

I april måned 2021 blev CSRD vedtaget af EU-Kommissionen, og erstattede direktivet fra 2014 om ikke-finansiell information (NFRD). Direktivet fik retskraft efter det blev indarbejdet i dansk lovgivning via årsregnskabsloven og vedtaget i Folketinget i maj 2024 (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 5).

CSRD indfører bl.a. krav om, at et væsentligt antal virksomheder skal rapportere om deres bæredygtighed, og det et af de tiltag som vægtes højest i ambitionerne om at nå et CO2-neutral Europa, og samtidig leve op til forpligtelserne jævnfør Paris-aftalen. CSRD vil styrke rammerne for, hvordan omfattede virksomheder rapportere om bæredygtighed, og hvordan bæredygtighedsrapportering formår at være både relevant, troværdig og anvendelig for regnskabsbrugere. For at opnå dette har det været vurderet nødvendigt med et fælles regelsæt, som danner rammerne herfor, og som i øvrigt har til formål, at regnskabsbrugere kan sammenligne virksomheder og deres arbejde og indsats med bæredygtig omstilling, og f.eks. hvilke tiltag, der gøres for at reducere virksomhedens påvirkning på omverdenen. Det er håbet, at de 'ægte' bæredygtige virksomheder identificeres, og på samme vis, at de virksomheder, som udøver greenwashing, og udadtil gør sig mere bæredygtige, end de reelt er. Forebyggelse af greenwashing var og er et nøglepunkt i den grønne pagt, mens et andet nøglepunkt er at fremme grønne investeringer og dreje investeret kapital hen imod bæredygtige løsninger (*Erhvervsstyrelsen, DVA vejledning, 2024, afs. 1.1*).

3.2.1 Omfattede virksomheder

I nedenstående tabel 6 er der angivet ikrafttrædelses år (første rapporteringsperiode) samt første rapporteringsår, omfattede virksomheder og respektive størrelsesgrænser (*Erhvervsstyrelsen, DVA vejledning, 2024, afs. 2*):

	2024 (Rapportering i 2025)	2025 (Rapportering i 2026)	2026 (Rapportering i 2027)
Omfattede virksomheder	Store børsnoterede virksomheder og store statslige aktieselskaber, der allerede er omfattet af NFRD (virksomheder af offentlig interesse),	Store virksomheder (regnskabsklasse c-stor), og børsnoterede virksomheder af samme størrelse.	Børsnoterede SMV'er (ikke mikro), mindre og ikke-komplekse realkreditinstitutter og udvalgte forsikringsselskaber
Størrelsesgrænser	Ansatte: > 500	Balancesum: > 195 mio. kr. Omsætning: > 391 mio. kr. Ansatte: > 250	

Tabel 6: Egen tilblivelse.

Det følger af tabel 6, at de første til at rapportere deres bæredygtighed efter det nye regelsæt er de store børsnoterede virksomheder med mere end 500 ansatte og store statslige aktieselskaber, som allerede rapporterer efter reglerne i NFRD'et (selskaber af offentlig interesse) ligeledes med mere end 500 ansatte. Denne gruppe af virksomheder blev omfattet af CSRD pr. 1. januar 2024, og skal rapportere for første gang i 2025 for 2024 bæredygtighedsdata.

De næste virksomheder til at skulle rapportere er de store virksomheder, dvs. virksomheder, som aflægger årsrapport efter regnskabsklasse C-stor, samt børsnoterede virksomheder af samme størrelse. Denne gruppe af virksomheder blev omfattet af CSRD pr. 1/1-2025, og skal rapportere første gang i 2026 for 2025 bæredygtighedsdata. Med hensyn til størrelsesgrænserne for denne gruppe af virksomheder gælder det, at virksomhederne i to på hinanden følgende regnskabsår skal overskride mindst to ud tre grænser for at blive omfattet.

3.3 ESRS'erne

Det er i 'European Sustainability Reporting Standards (forkortet ESRS), at virksomheder kan finde kravene til rapporteringen, og hvilke oplysninger rapporteringen skal indeholde. ESRS'erne kan sektoragnostiske, sektorspecifikke eller enhedsspecifikke. Mens både de

sektor- og enhedsspecifikke standarder er fortsat under udarbejdelse, er de sektoragnostiske standarder en del af den første delegerede retsakt, som blev vedtaget i juli 2023, og er de standarder, der rapporteres på til at begynde med. De sektoragnostiske standarder er for alle virksomheder, mens de sektor- og enhedsspecifikke standarder bliver udarbejdet, så de passer til f.eks. en bestemt sektor. Der er i alt 12 sektoragnostiske standarder, som indeholder krav til, hvilke oplysninger virksomhederne skal have med. ESRS'erne er opdelt i at være henholdsvis tværgående og emnespecifik, og gennemgås kort i det efterfølgende (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 10).

3.3.1 Tværgående standarder

ESRS'ernes første to standarder er de tværgående standarder, der er kendetegnet ved at være generelle og overordnede, og alle omfattede virksomheder skal rapportere på disse. Standarderne skal med andre ord ikke gennemgå en væsentlighedsvurdering som de emnespecifikke skal. Den første af to standarder vedrører de generelle krav, og indeholder ingen oplysningskrav eller datapunkter, men beskriver den lagte struktur i ESRS'erne. Standarden er inddelt i fire hovedområder: 1) generelle krav, 2) rapporteringspligtige oplysninger, 3) væsentlighed, og 4) udformningen af bæredygtighedsrapporteringen. Den anden af de to standarder er de generelle oplysninger, hvor det defineres, hvordan en virksomhed skal rapportere og beskrive dens udarbejdede politikker, foranstaltninger og målsætninger (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 13).

3.3.1.1 ESRS 1 – Generelle krav

Formålet med de generelle krav er at beskrive strukturen af ESRS'erne, herunder metoden, der er brugt ved udarbejdelsen af oplysningskravene og principperne bag. Information i rapporteringen skal opfylde kvalitative egenskaber, der lægger sig i slipstrømmen af det, som kendes fra årsregnskabsloven, navnlig at information skal have relevans og de skal være troværdigt gengivet, og information skal kunne sammenlignes over tid, kunne verificeres og regnskabsbruger skal kunne forstå den (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 15–16).

Et andet generelt krav er anvendelsen af princippet om «dobbeltvæsentlighed». Det fremgår af standarden, at virksomhederne i arbejdet med bæredygtighedsemnerne skal vurdere, hvilke af disse, der er væsentlige for virksomheden med udgangspunkt i virksomhedens kontekst.

3.3.1.2 ESRS 2 – Generelle oplysningskrav

Standarden har til formål, at en rapporteringspligtig virksomhed får givet retningslinjer for, hvad den skal informere omverdenen om. Det gælder bl.a. information om det generelle grundlag for udarbejdelsen, omfanget af eventuel konsolidering, og information om virksomhedens værdikæde. Virksomheden skal berette om dens proces i at have identificeret og vurderet dens IRO'er, og hvad resultatet af vurderingen er, samt hvordan dette spiller sammen med virksomhedens strategi og forretningsmodel.

3.3.2 Emnespecifikke standarder

ESRS'ernes næste 10 standarder er de emnespecifikke standarder, og fem af dem vedrører miljø (E), fire af dem socialt ansvar (S), mens den sidste standard handler om ledelse (G). Hver standard har et hovedemne, som suppleres af et eller flere underemner.

3.3.2.1 De miljømæssige standarder E1-E5

I nedenstående tabel 7 følger en oversigt over de miljømæssige standarder «ESRS E1-E5» og de tilknyttede underemner (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 24–33).

ESRS E1 – Klimaforandringer		
E1.1 Tilpasning til klimaændringer	E1.2 Modvirkning af klimaændringer	E1.3 Energi
Tilpasningsprocessen til faktiske og/eller forventede klimaændringer.	Processen i at reducere eller helt fjerne CO2-udledning.	Omfatter alle typer af energiproduktion og -forbrug.
ESRS E2 - Forurening		
E2.1 Luftforurening	E2.2 Vandforurening	E2.3 Jordbundsforurening
Forurening relateret til virksomhedens emissioner til luften.	Forurening relateret til virksomhedens emissioner til vand.	Forurening relateret til virksomhedens emissioner til jorden.
E2.4 Forurening af levende organismer og fødevarerressourcer	E2.5 + E2.6 Problematiske og særligt problematiske stoffer	E2.7 Mikroplast

Forurening relateret til virksomhedens emissioner, som påvirker f.eks. dyr eller afgrøder.	Kemiske stoffer, der henholdsvis kan have negative påvirkning på menneskers sundhed eller på miljøet, og henholdsvis er identificeret af (ECHA) grundet egenskaber, der er særligt farlige.	Forurening relateret til produktion eller anvendelse af mikroplast.
ESRS E3 – Vand og havressourcer		
E3.1 Vand	E3.2 Havressourcer	
Vandforbrug i forbindelse med virksomhedens aktiviteter, produkter og tjenesteydelser.	Udvinding og brug af marine ressourcer.	
ESRS E4 – Biodiversitet og økosystemer		
E4.1 Direkte drivkræfter for indvirkning på tab af biodiversitet	E4.2 Indvirkninger på arters tilstand	
Omfatter klimaændringer, ændringer i arealanvendelsen, direkte udnyttelse af naturressourcer, invasive eller fremmede arter.	Påvirkninger på populationsstørrelsen af arter i en given region, og bidragende til arternes globale udryddelsesrisiko.	
E4.3 Indvirkninger på økosystemers omfang og tilstand	E4.4 Indvirkninger på og uafhængigheder af økosystemtjenester	
Påvirkninger, herunder jordforringelse, ørken dannelse og jordforsegling.	Påvirkning eller afhængighed af de fordele som mennesker opnår ved økosystemer.	
ESRS E5 – Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi		
E5.1 Ressourceinput og -forbrug	E5.2 Ressourceoutput	E5.3 Affald
Ressourcer som går ind i virksomheden.	Ressourcer som forlader virksomheden.	Ethvert stof eller objekt som kasseres eller som virksomheden agter at skille sig af med.

Tabel 7: Egen tilblivelse.

3.3.2.2 S1-S4: De sociale standarder

I nedenstående tabel 8 følger en oversigt over de sociale standarder «ESRS S1-S4» og de tilknyttede underemner (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 34-42).

ESRS S1 – Egen arbejdsstyrke		
S1.1 Arbejdsvilkår	S1.2 Ligebehandling og lige muligheder for alle	S1.3 Andre arbejdsrelaterede rettigheder
Sikker beskæftigelse, arbejdstid, passende lønninger, balance mellem arbejde og privatliv, sundhed og sikkerhed.	Ligestilling og lige løn for lige arbejde, uddannelse, og tiltag mod vold og chikane på arbejdspladsen.	Børnearbejde, tvangsarbejde, tilstrækkelig bolig.
ESRS S2 – Arbejdstagere i værdikæden		
S2.1 Arbejdsvilkår	S2.2 Ligebehandling og lige muligheder for alle	S2.3 Andre arbejdsrelaterede rettigheder
Sikker beskæftigelse, arbejdstid, passende lønninger, balance mellem arbejde og privatliv, sundhed og sikkerhed.	Ligestilling og lige løn for lige arbejde, uddannelse, og tiltag mod vold og chikane på arbejdspladsen.	Børnearbejde, tvangsarbejde, tilstrækkelig bolig.
ESRS S3 – Berørte samfund		
S3.1 Samfundenes økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder	S3.2 Samfundenes borgerlige og politiske rettigheder	S3.3 Oprindelige folks rettigheder
Passende boliger, tilstrækkelig mad, jord- og sikkerhedsrelaterede påvirkninger.	Ytringsfrihed, forsamlingsfrihed, indvirkning på menneskerettighedsforkæmpere.	Informeret samtykke, selvbestemmelse, kulturelle rettigheder.
ESRS S4 – Forbrugere og slutbrugere		
S4.1 Informationsrelaterede indvirkninger på forbrugere og/eller slutbrugere	S4.2 Forbrugernes og/eller slutbrugernes personlige sikkerhed	S4.3 Social inklusion af forbrugere og/eller slutbrugere
Privatliv, ytringsfrihed, adgang til kvalitetsoplysninger.	Sundhed og sikkerhed, sikkerhed for en person, beskyttelse af børn.	Ikke-forskelsbehandling, adgang til produkter og tjenester, ansvarlig markedsføringspraksis.

Tabel 8: Egen tilblivelse.

3.3.2.3 G1: Den ledelsesmæssige standard

I nedenstående tabel 9 er der udarbejdet oversigt over den ledelsesmæssige standard «ESRS G1» og de tilknyttede underemner (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 43–44).

ESRS G1 - Virksomhedsadfærd		
G1.1 Virksomhedskultur	G1.2 Beskyttelse af whistleblowere	G1.3 Dyrevelfærd
Udtrykker mål gennem mission og værdier, og/eller adfærdskodeks.	Beskyttelse af dem som gav udtryk for deres bekymringer om f.eks. uetisk adfærd.	At behandle dyr ordentligt og beskytte dem så godt som muligt mod smerte, lidelse mv.
G1.4 Politisk engagement og hobbyvirksomhed	G1.5 Forvaltning af forbindelser med leverandører, herunder betalingspraksis	G1.6 Korruption og bestikkelse
Gennemførelse af virksomhedens aktiviteter med det formål at påvirke udformningen eller beslutningsprocesserne i regeringer, statslige institutioner o.l.	Styring af relationerne med leverandører herunder vilkår og betingelser for kontrakter, betalingspraksis mv.	Misbrug af betroet magt til privat vinding.

Tabel 9: Egen tilblivelse.

3.4 Princippet om dobbeltvæsentlighed

CSRD’ets har som allerede påpeget bragt både relativt genkendelige begreber med sig, mens nærværende begreb og princip om dobbeltvæsentlighed hører til den modsatte kategori. Det fremgår som tidligere kort benævnt af ESRS 1, at virksomhederne i arbejdet med bæredygtighedsemnerne skal vurdere, hvilke af emnerne/områder, der er væsentlige med udgangspunkt i virksomhedens egen specifikke kontekst. Den dobbelte væsentlighed består i, at der er to forskellige perspektiver, der skal vurderes ud fra:

«Påvirkningsvæsentlighed», som er princippet om ’indefra-og-ud’, hvilket er en vurdering af, om og/eller hvordan virksomheden i væsentlig grad påvirker eller har indvirkning på samfundet, herunder klima, miljø og mennesker.

«Finansiell væsentlighed», som er princippet om 'udefra-og-ind', og som er en vurdering af, hvad der i omverdenen har væsentlig betydning for virksomhedens udvikling, indtjening, resultat og pengestrømme (*Erhvervsstyrelsen, DVA vejledning, 2024, afs. 1*).

Dobbeltvæsentlighedsprincippet er motoren og grundstenen i rapporteringen efter CSRD, fordi processen samlet set vil afgøre, hvilke emnespecifikke standarder, der skal rapporteres på, og som resultat heraf, være fundamentet for de oplysningskrav og datapunkter, der skal rapporteres på.

I specialets metodeafsnit er det bl.a. gennemgået, at undersøgelsesspørgsmålet omhandlende, hvilke ESRS'er der er væsentlige for Meneta, ville blive foretaget med udgangspunkt i den metodik, der fremgår af EFRAG's guide til, hvorledes en DVA kan udføres i praksis. Efterfølgende afsnit har til formål at danne det teoretiske fundament herfor, og den bagvedliggende teori omkring de fire trin vil blive gennemgået nedenfor.

3.4.1 Kontekstoverblik

I DVA'ens første trin skal virksomheden skabe overblik over sine aktiviteter og forretningsrelationer, og dens vigtigste berørte interessenter. Dette er rammen omkring det videre arbejde med identifikation af IRO'er jævnfør analysens næste trin og tager udgangspunkt netop heri (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 68).

Noget af det første den rapporterende virksomhed skal i færd med, er at skabe overblik forretningsmodel, herunder strategi og målsætninger samt det finansielle ståsted, for at forstå virksomhedens måde at tjene penge på, hvilken branche den opererer i, dens produkter mv. Herudover er det vigtigt at forstå virksomhedens mission, vision, strategi og målsætninger, for at blive klogere på, hvordan virksomheden planlægger dens fortsatte drift, hvor den gerne vil hen, og om den f.eks. har klimamålsætninger og evt. reduktionsmål.

Det næste step i kontekstoverblikket er kortlægningen af værdikæden, hvilket foregår ved at opdele virksomheden i tre aktiviteter: opstrøm (up stream), egne aktiviteter (own operation) og nedstrøm (down stream). Med udgangspunkt i en produktionsvirksomhed, der på traditionel vis indkøber råvarer, bearbejder og processerer dem, hvorefter det færdige produkt sælges, så vil de forskellige aktiviteter være opdelt som følger:

- Aktiviteterne i opstrøm går forud for produktion, dvs. indkøb af råmaterialer og fragt,
- I egne aktiviteter bearbejdes det indkøbte råmateriale til sælgelige færdigvarer, og i
- nedstrøms aktiviteterne befinder aftagerne af produkterne sig, herunder igen fragt.

Det er vigtigt i arbejdet med CSRD og identifikationen af IRO'er, at det ikke kun er virksomhedens egne aktiviteter, der analyseres, ensbetydende med, at den rapporterende virksomhed kunne risikere at undlade eventuelle påvirkninger, der ikke er under virksomhedens kontrol, men som virksomheden har været med til at forårsage og dermed har haft indflydelse på grundet f.eks. råvareindkøb eller salg af varer. Netop indflydelsen eller ej er afgørende, idet den rapportende virksomhed og dens ansvar i forhold til værdikæden er begrænset til det, som har relation til egne aktiviteter, og aktiviteter i opstrøms og nedstrøms værdikæderne, og det betyder, at der f.eks. ikke skal tages stilling til leverandørforhold, som ikke vurderes at have indflydelse herpå (*Erhvervsstyrelsen, DVA vejledning, 2024, afs. 1.2*).

Det tredje og sidste step i relation til at få kontekstoverblikket på plads, er at få kortlagt de væsentlige interessenter. ESRS 1 definerer interessenter som værende dem, som kan påvirke, eller selv kan påvirkes af virksomheden. Dette giver to hovedkategorier:

- 1) Berørte interessenter er enkeltpersoner eller grupper, som har interesser, der kan påvirke virksomheden, eller der kan blive påvirket af virksomheden (positivt/negativt) af virksomhedens aktiviteter og dens direkte/indirekte forretningsforbindelser i hele dens værdikæde, og
- 2) Primære brugere af bæredygtighedsrapporteringen er eksisterende og/eller potentielle investorer, långivere og/eller andre kreditorer, forretningspartnere, arbejdsmarkedets parter, myndigheder, og lokalsamfund (Deloitte - Guide til CSRD og ESRS, 2024, s. 16).

3.4.2 Identificering af IRO'er

I forhold til, hvordan en virksomhed bør/skal gøre rent teoretisk i arbejdet med at identificere IRO'er, er der ikke én bestemt metode, hvorpå denne proces i DVA'ens andet trin skal foregå på. Det er op til virksomheden selv at udtænke, udforme og udføre en passende proces, der som tilsikrer, at identifikationen af IRO'erne er foregået på et tilstrækkeligt grundlag (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 68). Påvirkninger kan være enten faktiske eller potentielle, og den kan være positiv henholdsvis negativ for omverdenen, herudover skal også

påvirkningens placering i værdikæden noteres (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 2, pkt. 34a).

I relation til den finansielle væsentlighed er det således, at et finansielt perspektiv (en risiko eller en mulighed) bør medtages som en identificeret IRO, hvis det enten udløser eller med rimelig sikkerhed kan forventes at udløse væsentlige økonomiske virkninger på virksomheden (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 2, pkt. 34b).

3.4.3 Vurdering af IRO'er

Vurderingen af IRO'ernes væsentlighed har afgørende betydning for, hvilke ESRS'er virksomheden skal rapportere på, og danner grundlag for det videre arbejde hen imod rapportering. Overordnet gælder det, at et bæredygtighedsemne eller en information er væsentlig, hvis 1) det er væsentligt ud fra et påvirkningsperspektiv, 2) det er væsentligt fra et finansielt perspektiv, eller 3) det er væsentligt fra begge perspektiver (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 82).

3.4.3.1 Væsentlighedskriterier for påvirkninger

En identificeret påvirkning kan som nævnt tidligere være faktisk eller potentiel, lige så vel som den kan være positiv eller negativ. Hvilken kombination, som er tale om i det givne tilfælde, har betydning for, hvor mange og hvilke kriterier en identificeret påvirkning skal vurderes på. En påvirkning kan alt efter type vurderes ud fra alvorlighed, omfang, uoprettelighed og sandsynlighed:

«Alvorlighed» (Scale) er, hvor alvorlig eller graverende påvirkningen er på samfundet og/eller mennesker, eksempelvis i forhold til graden af indsnævring i adgangen til basale livsfornødenheder eller friheder såsom uddannelse, generelle levevilkår mv.

«Omfang» (Scope) er, hvor udbredt og omfattende påvirkningen er på samfundet og/eller mennesker, eksempelvis i forhold til skønnede (eller eksakte) antal af berørte personer, eller omfanget af miljøskaden.

«Uoprettelighed» (Irremediable character) er, i hvilken grad, at påvirkningen på miljøet eller mennesker kan afhjælpes, dette f.eks. via compensation eller genoprettelse, således miljøet eller menneskene bliver bragt tilbage til den situation, der var, før påvirkningen indtraf eller begyndte at indtræffe (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 115).

«Sandsynlighed» er et skøn over, hvad der er det med sandsynlige udfald, i forhold til, at der skal være tale om noget, der er potentiel, og hvor sandsynligt det er, at det potentielle bliver faktisk (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 85).

Som omtalt ovenfor, er der forskellige scenarier, og scenariet afgør, hvilke kriterier en påvirkning skal vurderes ud fra. De fire scenarier er opsummeret i nedenstående tabel 10 (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 84–85):

	Scenarie 1 Faktisk og positiv	Scenarie 2 Faktisk og negativ	Scenarie 3 Potentiel og positiv	Scenarie 4 Potentiel og negativ
Alvorlighed	Ja	Ja	Ja	Ja
Omfang	Ja	Ja	Ja	Ja
Uoprettelighed	Nej	Ja	Nej	Ja
Sandsynlighed	Nej	Nej	Ja	Ja
	2/4	3/4	3/4	4/4

Tabel 10: Egen tilblivelse.

Det kan aflæses af tabel 10, at det fra venstre mod højre startende fra scenarie 1, der er en faktisk og positiv påvirkning, at her skal der vurderes på alvorlighed og omfang, dvs. to ud af fire kriterier, mens scenarie 4 er der, hvor der skal vurderes på mest med fire ud af fire kriterier.

3.4.3.2 Væsentlighedskriterier for risici og muligheder

En identificeret risiko og/eller mulighed skal vurderes ud fra den skønnede finansielle effekt og ud fra sandsynligheden for, at den identificerede risiko og/eller mulighed materialisere sig (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 89). Den finansielle effekt skal ses ud fra virksomhedens finansielle nøgletal, og der skal på baggrund heraf vælges beløbsmæssige intervaller.

3.4.3.3 Evalueringsparametre for påvirkninger

Til at understøtte vurderingen af væsentligheden skal virksomheden udarbejde passende evalueringsparametre, der skal bidrage til en ensartet gennemgang af de identificerede IRO'er. Der er ikke krav til, hvordan det skal udformes, dog skal kriterierne være objektive, og virksomheden skal dokumentere og retfærdiggøre, hvordan den er kommet frem til sine væsentlige IRO'er. Nedenfor er gengivet et eksempel fra EFRAG på scoring af en påvirkning, der i dette tilfælde er af

typen faktisk og negativ, og som derfor skal scores ud fra alvorlighed, omfang og uoprettelighed (scenarie 2 jævnfør tidligere) (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 119):

	Alvorlighed	Omfang	Uoprettelighed	Max score	Væsentlig
Påvirkning 1	3 (mellem)	3 (mellem)	1 (minimal)	3 (mellem)	Nej
Påvirkning 2	3 (mellem)	5 (absolut)	1 (minimal)	5 (absolut)	Ja
Påvirkning 3	4 (høj)	4 (høj)	3 (mellem)	4 (høj)	Ja

Tabel 11: Egen tilblivelse.

Det kan ses af tabel 11, at der scores 1-5, hvor påvirkningen kan være 1 = minimal, 2 = lav, 3 = mellem, 4 = høj, og 5 = absolut/permanent. En påvirkning kan være væsentlig, hvis én af alvorlighed, omfang og uoprettelighed vurderes at have høj påvirkning (4) på samfundet og menneskerne. For hver påvirkning tages der udgangspunkt i den højeste scoring blandt de tre, og det fremgår jævnfør påvirkning 1, at der kan scores 3 (mellem) uden, at den samlet vurderes væsentlig. Det vil samtidig sige, at scorer påvirkningen 4 eller 5 i et/flere parametre vil påvirkningen blive fundet væsentlig, og dette ses f.eks. ved påvirkningerne 2 og 3, hvor den højeste scorer er henholdsvis 5 (absolut) og 4 (høj).

3.4.3.4 Evalueringsparametre for risici og muligheder

Når en virksomhed skal vurdere sine identificerede risici og muligheder er det ud fra kriterierne skønnet finansiell effekt og sandsynlighed. Til at understøtte denne vurdering gælder det som ved vurderingen af påvirkningerne, at virksomheden skal udarbejde passende evalueringsparametre. Der stilles ikke krav til udformningen eller brugen af specifikke værdier eller lignende, men det anbefales, at virksomheden bruger data fra dens finansielle årsrapport, og udtager visse procentdele af f.eks. omsætning, resultat, balancesum, eller egenkapital. Dette minder om den tilgang, som anvendes til vurdering af væsentlighed i den finansielle årsrapport, og det kan være en kilde til inspiration (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 132).

Der kan også her med fordel anvendes scoring fra 1-5, hvor det på den finansielle effekt vil være i forhold til påvirkning på f.eks. resultat eller aktivitet, og hvor 1 = minimal, 2 = mindre, 3 = betydningsfuld, 4 = stor, og 5 = meget stor. I forhold til de eksakte værdier, der skal ligge bag ved karaktererne 1-5, vil dette komme an på konkrete vurderinger ud fra en given virksomheds omsætning, balancesum mv. Også vurderingen af sandsynligheden kan med fordel gøres via scoring fra 1-5, hvor 1 = meget usandsynligt, 2 = ikke forventet, 3 = sandsynligt (kan godt ske), 4 =

forekommer, og 5 = forekommer ofte (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 133–134).

Det følger heraf som rettesnor, at en risiko eller mulighed bliver væsentligt i følgende tilfælde:

- scorer 5 (meget stor finansiel effekt),
- scorer 4 (stor finansiel effekt), og sandsynlighed samtidig scorer minimum 3 (kan godt ske), eller
- scorer 3 (betydningsfuld), og sandsynlighed samtidig scorer 5 (forekommer ofte).

3.4.4 Rapportering af resultatet

I DVA'ens fjerde og sidste trin skal virksomheden rapportere og konkludere, hvad de forudgående tre trin har haft til formål at belyse (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 99). Det følger af ESRS 2 og EFRAG, at virksomheden skal beskrive sin proces i at have identificeret og vurderet væsentlige IRO'er, og samtidig rapportere væsentlige IRO'er og beskrive, hvorledes disse interagerer med virksomhedens strategi og forretningsmodel.

4 Analyse

Nærværende afsnit indeholder gennemgang af den DVA, der er udført hos Meneta, og skal bidrage til at nå til en konklusion om, hvilke ESRS-standarder, der er væsentlige og dermed rapporteringspligtige. DVA'en er tilvejebragt via den i afsnit 2 beskrevne metode. Analysens opbygning har som tidligere omtalt sit udgangspunkt i den fremgangsmåde og metodik, der følger af EFRAG's implementeringsguide.

4.1 DVA'ens trin 1: Menetas kontekst

Det, der skal ske i DVA'ens første trin, er at skabe overblik over aktiviteter og forretningsrelationer, og de vigtigste interessenter. Det skabte overblik er selve rammen omkring det videre arbejde med identifikation af IRO'er jævnfør analysens næste trin (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 68).

4.1.1 Forretningsmodel

Det første step i forståelsen af Menetas aktiviteter og forretningsrelationer er en kortlægning af, hvorledes Meneta driver sin virksomhed og tjener sine penge, herunder dens forretningsmodel, strategi og målsætninger for fremtiden. Med hensyn til kortlægning af aktiviteterne, og med henvisning til specialets præsentation af Meneta i indledningen, så befinder Meneta sig i bilindustrien, hvor de opererer som en global leverandør af primært støjdæmpende shims og bagplader.

Meneta opererer udelukkende virksomhed til virksomhed (B2B). Meneta har tre produktionsselskaber i Danmark og tre produktionsselskaber fordelt med et i Indien og to i Kina. Begge førnævnte produkter indgår som delkomponent til bremsesystemet på en personbil. I tillæg hertil er forretningsmodellen, at Meneta driver sin forretning via løsningssalg, hvormed der menes teknisk udvikling, fremstilling og levering af skræddersyede dele og materialer, som opfylder nøjagtige tegninger og/eller krav fra Menetas kunder – og dette til konkurrencedygtige markedspriser.

Menetas produkter forhandles både til nye og brugte biler (eftermarkedet). I førstnævnte tilfælde er Menetas kunde den bremseproducent, som har vundet udbuddet og er valgt som ansvarlig for bremsesystemet på den pågældende bil/platform, og denne bremseproducents kunde er bilfabrikanter som f.eks. VW, Audi, BMW eller Volvo, som dermed er Menetas indirekte kunde. I sidstnævnte tilfælde er Menetas kunde eftermarkedsforhandlere som f.eks. Autozone (USA's svar på thansen). Meneta er i begge tilfælde et godt stykke nede i forsyningskæden og har ikke med slutkunden, dvs. bilkøberen, at gøre. Den typiske vej vil ofte se således ud:

- 1) Først indkøbes råmateriale som f.eks. stål fra et stålværk.
- 2) Dernæst transporteres råmaterialet til Meneta, som bearbejder og processerer det, og slutteligt er f.eks. en shim klar til at blive limet fast på en bagplade.**
- 3) Herefter sendes shim og bagplade til en friktionsfabrik, som laver bremsebelægning og sammen bliver det til en bremseklods.
- 4) Efterfølgende fragtes bremseklodsen til bremsekaliber fabrikken, hvor bremseklodsen sættes ind i bremsekaliberen. Bremsekaliberen er den som sørger for at klemme på

skiven, når der trykkes på bremsen, hvorved farten bremses. Det er bremseklodserne, der klemmes imod bremseskiven på begge sider.

- 5) Herefter går det videre til en akselsamlefabrik.
- 6) Dernæst er bremsen komplet og sendes videre til bilsamlefabrikken, hvor alle delkomponenter ender med at blive til en hel bil.
- 7) Slutteligt kan den færdigproduceret bil sælges og leveres til bilkøberen (slutkunden).

4.1.1.1 Global tilstedeværelse

I takt med Menetas udvikling over årene har det undervejs været nødvendigt at være til stede med lokal produktion flere steder i verden. Den geografiske ekspansion startede kort efter, at Steve Wang havde overtaget ejerskabet i 2003, for i 2007 blev Menetas produktion i Indien taget i brug. Herefter gik der tre år før den første produktion i Kina var etableret, og yderligere tre år igen før endnu en produktion i Kina var etableret.

I forbindelse med stiftelsen af datterselskaber i både Indien og Kina, har det været nødvendigt for Meneta at overveje hvilket setup, der skulle være. Bagpladeproduktionen er ikke så teknologisk, da det kræver nogle konkrete tegninger, udvikling af et værktøj, der skal sættes i pressen, og så skal bagpladerne ellers stanses ud. Der er mere teknologi og knowhow involveret i tilvejebringelsen af en shim. For at beskytte knowhow, herunder forskningen og udviklingen, så er shimudviklingen og -teknologien til den dag i dag kun tilgængelig i Danmark hos MAST, og ingen andre Meneta virksomheder kan fremstille shims fra bunden.

På den måde er det givet, at når f.eks. MACL eller MESH sælger shims til det asiatiske marked, så er det via halvfabrikata fra MAST, hvor shimaterialet fragtes med skib i store stålcoils, hvorefter det bliver stanset ud lokalt i Indien og Kina, og solgt videre.

I relation til Menetas globale tilstedeværelse, herunder både dansk og udenlandsk produktion, der enten færdiggør produktet (som tilfældet ved mellemvarer leveret fra Danmark til Indien og Kina), eller ved produktion af 100% samme færdigvarer som Danmark (som tilfældet ved bagplader, der produceres identisk i Indien og Kina), er det ret så afgørende for Meneta, at der eksisterer de fornødne og samtidig ens kompetencer, der muliggør denne opsætning. Virksomhedskulturen er blevet opbygget siden 1953 og har til den dag i dag været lig med bl.a. ordentlighed, flad organisationsstruktur og højt til loftet. Menetas medarbejdere har generelt lang

anciennitet, og det vækker eksempelvis ikke den helt store opsigt at have 10 års jubilæum – fordi et væsentligt antal har haft både 25, 40 og sågar 50 års jubilæum. Det starter for Meneta gennem et bredt og integreret opstartsprogram, hvor nye ansatte bl.a. lærer om Menetas historie, værdier, kultur mv. Meneta har og efterlever princippet om at ansætte den bedst kvalificerede kandidat til jobbet, herunder bl.a. den rette tankegang og de rette færdigheder, snarere end højeste karakterer, og kandidatens køn eller nationalitet er også neutralt i denne sammenhæng.

4.1.1.2 Strategi og målsætninger

I 2022 blev «Meneta 2030 Road Map & Strategy» udarbejdet. Den inkluderer tre hovedmålsætninger, hvoraf det første er den finansielle målsætning, som lyder på en nettoomsætning på 1,5 mia. kr. med et tilhørende resultat før skat på 12% heraf. Dette mål har højest prioritet, hvilket skyldes vigtigheden i at have en rentabel virksomhed, som tjener penge, og som tilfredsstiller ejeren, Steve Wang, og som muliggør fortsatte investeringer, også i bl.a. bæredygtighedstiltag.

Det andet mål vedrører bæredygtighed og er et CO2e reduktionsmål på 70%, der skal opnås ved at gøre den nuværende produktion mere bæredygtig, resulterende mindre klimabelastende produkter og produktionsprocesser. Meneta forsøger at gå foran og tage et ansvar i at få omstillet den notorisk 'sorte' bilindustri, og derved hjælpe til med at forme bilindustriens fremtid, og ikke mindst for at tage hensyn til miljøet og nuværende såvel som fremtidige generationer. Der er faktisk tale om et delmål, idet Menetas endelige mål er at nå CO2-neutralitet inden 2039, hvilket de har forpligtet sig til overfor enkelte bilfabrikanter, f.eks. Daimler.

Den tredje målsætning vedrører værdikæden, hvor Meneta stræber efter at fortsætte og udbygge sit allerede langvarige samarbejde med nuværende partnere, og de vil samtidig forøge ved at blive den mest værdiskabende leverandør i fremtidens e-mobilitetsmiljø (el-biler). Ved at være den mest værdiskabende leverandør menes der f.eks. den mest pålidelige og troværdige leverandør, som respekterer og overholder bl.a. kerneværdien «godt forretningsmandskab» om ærlige principper, høj grad af professionalisme, integritet og pålidelighed.

4.1.1.3 Finansiell position

Med udgangspunkt i Menetas offentliggjorte årsrapport for 2024, fremstiller de finansielle nøgletal en økonomisk solid koncern med en god vækstrate. På hovedtalsniveau i

resultatopgørelsen kan det aflæses, at sammenlignet med år 2020 er koncernens omsætning steget fra 689 mio. kr. til 1.037 mio. kr. og udgør dermed over én milliard kr., mens bruttofortjeningen er steget fra 276 mio. kr. til 386 mio. kr. Driftsresultatet er steget fra 78 mio. kr. til 95 mio. kr., mens resultat før skat er steget fra 75 mio. kr. til 88 mio. kr.

I relation til ovennævnte vækst i resultatopgørelsen er det også relevant at se om nøgletallene følger med den positive udvikling. På bruttoavancen er koncernen lykkedes med nogenlunde at fastholde deres margin, der dog er faldet fra 40,1% i 2020 til 37,3% i 2024. Koncernens driftsmargin/overskudsgrad holdes også ganske godt, selvom den er faldet fra 11,3% i 2020 til 9,2% i 2024.

Balancesummen er steget fra 754 mio. kr. i 2020 til 1.128 mio. kr. i 2024. På aktivsiden består koncernens balance primært af materielle anlægsaktiver, som primært er bygninger og produktionsmaskiner, til en bogført værdi på 439 mio. kr., samt varelager, primært råvarer og færdigvarer, på 310 mio. kr. På passivsiden er der primært tale om egenkapital, hvis værdi udgør 812 mio. kr. hvoraf selskabskapitalen udgør 41 mio. kr., overført overskud udgør 667 mio. kr., og minoritetsandelen (48% af MAST) udgør 104 mio. kr.

Nøgletal for balancen er f.eks. soliditetsgrad, som for koncernen er vokset fra 67% i 2020 til 72% i 2024. Der er tale om en særdeles velkonsolideret koncern, hvor der ikke udloddes udbytte, og hvor egenkapitalen vokser, og samtidig investeres der væsentlige beløb for at opretholde styrken og samtidig forsøge at udbygge den. Der er således investeret 76 mio. kr. om året i gennemsnit for perioden 2020-2024 i bygninger, produktionsmaskiner og -udstyr.

Som afsluttende bemærkning og som konklusion på den finansielle position ved udgangen af 2024, er de relevante data indtastet i nedenstående skema, i relation til størrelsesgrænserne for at blive omfattet af CSRD:

	2022		2023		2024	
Balancesum	1,2 mia. kr.	Omfattet	1,1 mia. kr.	Omfattet	1,1 mia. kr.	Omfattet
Nettoomsætning	1,0 mia. kr.	Omfattet	1,0 mia. kr.	Omfattet	1,0 mia. kr.	Omfattet
Ansatte	2.157	Omfattet	2.008	Omfattet	2.162	Omfattet
	3/3		3/3		3/3	

Tabel 12: Egen tilblivelse.

Det følger af tabel 12, at Meneta overskrider tre ud af tre størrelsesgrænser, og det gør de både i 2022, 2023 og 2024. Derfor er Meneta omfattet af CSRD som C-stor virksomhed, og de skal derfor udarbejde den første bæredygtighedsrapportering i 2026, for regnskabsåret 2025.

4.1.2 Værdikæde

Næste del af kontekst-overblikket består i at få kortlagt Menetas forsyningskæde, også kaldet værdikæde. Kortlægningen af værdikæden foregår i tre steps: opstrømsaktiviteter, egne aktiviteter og nedstrømsaktiviteter.

4.1.2.1 Opstrømsaktiviteter (up stream)

Til brug for Menetas produktion af de primære omsætningsdrivere shims og bagplader, skal der indkøbes forskellige råmaterialer, som for en shim primært omfatter stål, lim og gummi, og for en bagplade er det stål. Derfor vedrører Menetas aktiviteter i opstrøm produktion af råmaterialer, herunder udvinding og forarbejdning.

- Stål leveres som halvfabrikata i coils af flere forskellige virksomheder, afhængig af om det er til de danske produktionsselskaber, eller om det er til bagpladeproduktion hos MACL i Indien eller MEDL i Kina.
- Lim fremstilles primært af silikone eller akryl, og leveres som halvfabrikata i ruller af flere forskellige europæiske virksomheder, som også har produktion i EU.
- Gummi fremstilles af syntetisk Nitrile Butadien Rubber (NBR), som leveres i lange plader af flere forskellige europæiske virksomheder med produktion i EU.

Foranlediget af ovennævnte er der ligeledes væsentlig transport indblandet for at få fragtet stål, lim og gummi til de danske produktioner, og for at få fragtet stål til den indiske og kinesiske produktion. Stål, der skal transporteres til de danske produktionsvirksomheder, bliver sendt fra Finland med skib eller fra Sverige med tog. Stål, som skal til bagpladeproduktion i Indien, fragtes med lastbil fra stålværk, såfremt stålet indkøbes lokalt i Indien, og alternativt med skib og lastbil, såfremt stålet indkøbes fra Kina eller Vietnam. Med hensyn til bagpladeproduktion i Kina, så fragtes stålet med lastbiler. I forhold til gummi og lim til shimproduktion i Danmark, fragtes det med lastbil fra enten Polen, Belgien eller Tyskland.

4.1.2.2 Egne aktiviteter (own operation)

Menetas egne aktiviteter vedrører produktion, energi til produktion, transport af stålcoils (shim-materiale med stål, gummi og lim) til MACL i Indien og MESH i Kina til videresalg, produktudvikling, og salg og marketing.

- For shims er produktionsprocessen som udgangspunkt fem trin, som består af først en kalender, hvor gummi pålægges stålcoils (adskilt af en tekstil dug). Herefter bliver det vulkaniseret, så det ved høj temperatur smeltes sammen. Dernæst pålægges lim og liner den ene side af coilen (den side som skal vende ind mod bagpladen). Næste step er at få skåret coils ud i tyndere ringe, så de er nemmere at håndtere i den efterfølgende stanseproces, hvor shims presses ud (varierende størrelse fra kunde til kunde).
- For bagplader er produktionsprocessen mere simpel, da bagpladerne fremstilles via en finstansningsproces. Med udgangspunkt i bagpladeproduktion i Danmark, er processen således, at forud for selve finstansningsprocessen er der modtaget konkrete mål fra bremseproducenten, hvorefter værktøjsmagere har tegnet værktøjet (en skabelon for selve bagpladen) i et tegneprogram. Tegningerne sendes til Kina, hvor værktøjet bliver produceret, og sendt retur til Danmark. Værktøjet sættes herefter ind i finstanspressen, hvorefter pressen stanser dem ud fra stålcoilen. Der bruges olie i denne proces, så bagpladerne slås pænt ud.

I forbindelse med produktionen anvendes der energi af forskellig art, idet bl.a. kalenderne, vulkaniseringsovnene, spaltemaskinerne og ikke mindst stansemaskinerne (presserne) bruger væsentlige mængder strøm.

- I Danmark omfatter energiforbruget primært strøm, som modtages fra Energi Fyn (hvor Meneta i øvrigt har tilkøbt certifikater på grøn strøm (*Meneta, Sustainability, 2025*)), herudover også varme via Fjernvarme Fyn. Særligt for produktionen i MECM er det, at der afbrændes Toluol og naturgas (problematiske stoffer). I produktionen i MENE bruges der en del vand til vask af bagplader for at rense dem for olie.
- I Indien købes strøm fra nationale elnet, hvor der imidlertid forekommer regelmæssige nedbrud, hvorfor de er tvunget til at have en dieselgenerator stående som backup, og generatoren kører på naturgas og diesel. Der er ligeledes energiforbrug fra køleanlæg i

produktionen, som anvendes til at holde temperaturen nede særligt i perioden fra maj-september, hvor det er varmest. Indien har også testmaskiner stående, som bruger strøm og kølemidler. Herudover anvendes der ved bagpladeproduktion vaskevand, der ligesom i Danmark bruges til at rense bagpladerne for olie.

- I Kina købes strøm også fra det nationale elnet, der modsat Indiens, er mere driftssikkert, hvorfor ingen af produktionerne i Kina har behov for backup i form af en dieselgenerator. Også i Kina er der testmaskiner, som anvender strøm og kølemiddel, og i Dalian, hvor der er bagpladeproduktion, anvendes der ligeledes vaskevand til at rense bagpladerne.

I de tilfælde, hvor der er tale om shimproduktion, der skal sælges videre fra MACL i Indien eller MESH i Kina, er der i Menetas egne aktiviteter også transport. Shimmateriale fragtes via skib til henholdsvis Indien og Kina.

En del af Menetas egne aktiviteter, som har større og større vigtighed, er produktudvikling. For år tilbage fungerede det på den måde, at kunderne kom med tegninger mv. og så var det Menetas opgave at producere efter disse anvisninger. Med årene og også via Steve Wangs ankomst, har fokus på produktudvikling taget fart.

Med egen udviklingsafdeling er formålet dels at være i stand til at imødekomme branchespecifikke krav såsom PFAS-fri og/eller chrome6-fri overfladebehandling, men også at møde omverdenen med f.eks. grønne initiativer som fossilfrit stål, der mindsker CO2e-belastningen i væsentlig grad. Formålet med egen udviklingsafdeling er også at udvikle nye produkter til nye markeder.

Både med og uden udviklingsafdelingen, er også salg og marketing en vigtig del af Menetas egne aktiviteter. Meneta opererer som tidligere benævnt både på markedet for salg af nye biler og på eftermarkedet (brugte biler), og der er forskel på, hvilken rolle salg og marketing har på de to markeder. Specielt på markedet for nye biler har marketing og branding en forholdsvis stor rolle, og det har vist sig særdeles svært for nye virksomheder at trænge ind på markedet – især på for shims, fordi det er drevet af relativ tekniske løsninger og knowhow.

I tillæg hertil er både bilfabrikanterne såvel som bremsefabrikanterne til den konservative side, specielt i Europa, og de tager helst ingen risiko med nye virksomheder. Det er herudover svært

at indtrænge markedet, fordi det er kapitaltungt, og fordi, når Meneta f.eks. vinder en forretning eller en platform, så har forretningen en lang livscyklus, som typisk er 6-12 år.

4.1.2.3 Nedstrømsaktiviteter (down stream)

Menetas nedstrømsaktiviteter vedrører transport af færdigvarer samt aftagerne af produkterne, dette dels Menetas direkte kunder, bremseproducenterne, og indirekte kunder, bilfabrikanterne. Herudover indgår slutbrugerne, dvs. bilkøberne, ligeledes som den afsluttende del af værdikæden, om end Meneta ikke har direkte salg eller kontakt hertil, da de som tidligere fremvist indgår noget tidligere i forsyningskæden fra råmateriale til færdigsamlet bil (trin 2 ud af 7).

- Fra produktionsselskaberne i Danmark sker transport af færdigvarer til eksterne kunder (interne kunder er afdækket ved transport under egne aktiviteter) typisk ved lastbiltransport, hvor de primære destinationer er Tyskland, Italien og Tjekkiet.
- Fra produktionsselskabet i Indien sker transport primært via egne lastbiler, hvoraf der ejes 15 stk., som skal køre en forholdsvis kort afstand, fordi MACL's primære kunder er 'interne' kunder i form bremsebelægningsfabrikanter, som også ligger i New Delhi, Indien. Dette er interne kunder i den forstand, at de er ejet af Steve Wang via MAT, men de er imidlertid eksterne kunder for MACL, idet Meneta er en selvstændig koncern ejet privat af Steve Wang. Ved eksterne kunder foregår transport typisk også via lastbiltransport eller togtransport.
- Fra produktionen i Shanghai, som sælger shims til det lokale salg af nye biler i Kina, foregår transporten via lastbiler, og fra produktionen i Dalian, der sælger bagplader til europæiske kunder, som er aktive på det kinesiske marked, foregår transporten ligeledes via lastbiltransport.

I relation til kunderne, så er der tre lag, der er relevant at omtale, alle på virksomhed til virksomhed-niveau (B2B). Der er Menetas direkte kunder som er bremsebelægningsfabrikanter, og disse kan yderligere opdeles i, om de er 'interne' (ejet af Steve Wang) eller om de er eksterne. Fordelingen af Menetas kunder målt på omsætning er, at ca. 50% af omsætningen er til Steve Wang-ejede bremsebelægningsfabrikanter, og ca. 50% til øvrige. De indirekte kunder er bilfabrikanter som f.eks. VW, Audi og BMW, mens der også er en slutbruger (køberen af bilen), hvor Menetas produkter indgår som en ikke-synlig del af bremsesystemet.

Om kunden er bremsebelægningsfabrikanterne, bilfabrikanterne eller den egentlige slutkunde, så er sikkerhed og kvalitet et nøgleparametre i forhold til (vedvarende) succes. I den henseende er design, materialevalg og produktionsmetoder af afgørende betydning, og for at kunne ikke bare opnå, men også bevare de høje standarder, er de enheder, som beskæftiger sig med fremstilling og produktion, medansvarlige for passende kvalitetstests.

Heri ligger også styring af kvalitetskontrollprocedurer, herunder opfyldelse og vedligeholdelse af internationale kvalitetsstandarder og -certificeringer. I bilindustrien er IAF 16949-certificering et minimum, mens også ISO 9001 (kvalitetsledelse) og efterhånden også ISO 14001 (miljøledelse) er krav, for overhovedet at komme i betragtning til at kunne vinde forretninger.

4.1.3 Interessenter

Det tredje og sidste step i relation til at få kontekst-overblikket på plads, er at få kortlagt, hvilke interessenter som Meneta er afhængig af, og/eller skal være opmærksom på. Dette kortlægges i de efterfølgende afsnit.

4.1.3.1 Medarbejdere

Det både har været, er og vil fortsat være, afgørende for Menetas succes at have en højt kvalificeret arbejdsstyrke. Produktionen og -teknikkerne kræver grundig oplæring, herunder særlig teknisk viden og knowhow, der dels er relativ svær at finde, og derfor endnu vigtigere at formå at fastholde.

I relation til Menetas strategi om at ville være innovative, først på markedet med nye produkter, være den mest værdiskabende leverandør mv. er det ligeledes essentielt at have dygtige og motiverede medarbejdere. Medarbejderne har selv en interesse i, hvad virksomheden laver, og hvordan det går den. Herudover har medarbejdere forventninger og/eller krav til bl.a. arbejdsforhold, sikkerhed og trivsel, løn og jobsikkerhed, personlig udvikling og uddannelse mv.

4.1.3.2 Ejerkreds

Meneta ejes af Steve Wang, der overtog ejerskabet i 2003, dette øjensynligt for at styrke hans i forvejen store forretningsområde, der indeholder flere virksomheder i bilbranchen, i og omkring produktion af delkomponenter til bremsesystemet på personbiler, og med købet af Meneta rådede Steve på den måde over flere steps i forsyningskæden.

Steve er både Menetas legale og reelle ejer, idet han købte Meneta personligt, og Meneta indgår derfor ikke i MAT-koncernen og aflægges som konsekvens heraf selvstændigt koncernregnskab. Indtil 31. december 2024 ejede Steve Meneta 100%, men som led i generationsskifte afgav Steve Wang 16% ejerskab til hans fire børn, der nu ejer 4% hver (CVR, 2025).

Ejerkredsen modtager en finansiell månedsrapportering indeholdende eksempelvis resultatopgørelse for måneden og år til dato sammenholdt med budget, herudover balance for måneden, måneden før, måned ved seneste årsafslutning samt budget, og pengestrømsopgørelse for måneden og år til dato. Ejerkredsen modtager ligeledes som minimum en månedlig opdatering på produktionerne, herunder månedens bedrifter, samt også muligheder i at investere i nye maskiner eller materiel og mulige trusler, der er blevet identificeret.

Herudover afholdes budgetmøde i USA i slutningen af året, hvor det kommende års budgetter præsenteres og gennemgås. Som opfølgning på budgettet og de månedlige rapporteringer, er der i juni måned halvårsmøde, hvor Meneta præsenterer de første fem måneders aktuelle tal lagt sammen med syv måneders forecast, som sammenholdes med budgettet.

I løbet af sensommeren og efteråret er det budgettid, hvor der udover budgettet også udarbejdes rapportering indeholdende årets første ni måneder tillagt tre måneders forecast, og dette sammenholdes dels med det forecast som blev udarbejdet i juni, og dels med årsbudgettet.

Ejerkredsen med Steve i front har en klart defineret strategi, hvor der udelukkende er fokus på at vækste, idet der foretages væsentlige investeringer for som minimum at opretholde og også gerne udbygge Menetas position på markedet og kapacitet. Strategien vedrører eksempelvis også, at der hverken har været foreslået udlodning eller udbetalt udbytte, og der forventes ikke i fremtiden en anderledes tilgang til dette.

4.1.3.3 Myndigheder

Myndigheder spiller en betydningsfuld rolle for Meneta, idet særligt national og international lovgivning kræver opmærksomhed, specielt grundet Menetas globale tilstedeværelse. Der er således en forventning og krav om, at Meneta overholder gældende lovkrav, herunder diverse indberetninger og tidsfrister herfor. Et af de nyere lovkrav er eksempelvis CSRD, der blev implementeret i dansk lovgivning (primært i årsregnskabsloven), og tendensen er, at Meneta skal være opmærksom på mere og mere, dels fra EU, men også nationalt fra Indien og Kina.

4.1.3.4 Bankforbindelser

Meneta har engagement med banker i Danmark, hvor alle danske selskaber indgår i en cash-pool, i Indien og i Kina, hvor det i begge tilfælde er med lokale banker. Bankforbindelserne deler den fælles interesse i, at de ønsker, at Meneta driver en sund og stabil forretning med god indtjening, herudover er det et krav, at Meneta efterlever visse regler omkring f.eks. hvidvask. Bankerne ønsker at være med på vækstrejsen og stiller gerne kapital til rådighed herfor til Meneta – men med en soliditetsgrad på 72% ved udgangen af 2024 er der tale om en særdeles solid koncern, der ligeledes ved udgangen af 2024 havde større indestående end udestående i banken på konsolideret niveau.

Den danske bankforbindelse modtager samme finansielle månedsrapportering som ejerkredsen, og i tillæg hertil specifikke nøgletal vedrørende gældsfaktor og soliditetsgrad.

4.1.3.5 Kunder

Aftagerne af Menetas produkter er en væsentlig interessent og det er af afgørende betydning, om der er efterspørgsel efter Menetas løsninger. Kunderne forventer, at Meneta leverer kvalitetsprodukter, der dels opfylder de krav, der er til virksomheder i bilbranchen generelt (en nødvendighed for overhovedet at komme i betragtning til de forskellige forretninger), og herudover bl.a. at Menetas produkter løser den pågældende bremsestøjs udfordring.

Kunderne efterspørger ligeledes i større og større omfang, at virksomhederne hele vejen i værdikæden er med på den grønne rejse, herunder bl.a. den samlede udledning måles dels på selskabsniveau (carbon accounting), og før eller siden også på produktniveau (product carbon footprint). Kunderne, både de direkte ved bremsebelægningsfabrikanterne, og de indirekte ved bilfabrikanterne, kommer på besøg, bl.a. med det formål ved selvsyn at se, at kvaliteten, miljøet og produktionsfaciliteterne lever op til deres standard. Som følge af IATF 16949, ISO 9001 og 14001, afholdes der løbende eksterne audits. For at være klar hertil, afholdes der ligeledes interne audits.

4.1.3.6 Leverandører

Til at producere Menetas produkter og dermed være i stand til at sælge produkterne videre til bremsebelægningsfabrikanterne eller på eftermarkedet, er det nødvendigt at indkøbe råmateriale, hvoraf det største indkøb er stål, efterfulgt af henholdsvis lim og gummi. Leverandørerne

spiller en stor rolle, og det er gensidigt, at både Meneta og dens leverandører ønsker lange, strategiske samarbejder.

Menetas leverandører har interesse i, at de klarer sig så godt som muligt, idet denne succes 'smitter', i og med, at vækst vil afspejle sig i et større råvareindkøb hos leverandørerne, hvorfor de per definition bliver en del af succesen. I forlængelse af, at bilindustrien er underlagt strenge krav til sikkerhed, kvalitet mv. gælder det også således, at når f.eks. Meneta vinder en forretning, så er de leverandører, som Meneta har anvendt hertil, låst i den periode, hvor forretningen gælder. Det betyder alt andet lige, at de valgte leverandører nøjsomt skal udvælges, og det betyder samtidig, at det er svært for nye leverandører at indtrænge markedet.

Meneta er ofte i dialog med sine leverandører, og det er spændende, når de kommer med nye initiativer, og gerne bæredygtige som da den primære stålleverandør tilbage i 2022 lancerede udviklingen af fossil-frit stål (CO2 neutralt), hvor forventningen var og er, at det kan være tilgængeligt i større og større omfang fra 2026/2027 og frem (SSAB, *fossil free steel*, 2022). Det er interessant, bl.a. fordi CO2-udledning fra stål er Menetas største negative påvirkning på miljøet, hvorfor der vil være tale om et drastisk fald netop heri, når materialet er tilgængeligt, og branchen begynder at efterspørge det for alvor.

4.2 DVA'ens trin 2: Identificering af IRO'er

Det, der skal ske i DVA'ens andet trin, er at den rapporterende virksomhed skal arbejde videre med de i trin et kortlagte forhold omkring forretningsmodel, værdikæde og interessenter, der nu skal gennemgås for IRO'er ud fra et dobbeltvæsentlighedsperspektiv. Der er identificeret i alt 48 påvirkninger, og i 44 af disse påvirkninger er der ligeledes fundet en risiko, mens der ved 33 af påvirkningerne også er identificeret en mulighed. Der henvises i denne forbindelse til bilag 4, 5 og 6, hvor de identificerede IRO'er for henholdsvis miljø og klima (E), sociale forhold (S) og virksomhedsadfærd (G) er oplistet.

Skemaerne, der fremgår på bilagene, indeholder følgende kolonner: IRO'ens nummer, emne, underemne, værdikæde (angivelse af placering i enten opstrøm, egne aktiviteter eller nedstrøm), beskrivelse af påvirkning (I), beskrivelse af eventuel risiko og/eller mulighed, og slutte- ligt en angivelse af om påvirkningen er positiv eller negativ, om den er faktisk eller potentiel og en tidshorisont (kort, mellem eller lang).

4.2.1 Identificerede påvirkninger

De i alt 48 identificerede påvirkninger fordeler sig på 9 ud af 10 emnespecifikke standarder, og den der 'mangler', er ESRS S4 (Forbrugere og slutbrugere). Dette skal ses i lyset af den allerede kortlagte kontekst: at der fra råmateriale og videre til Meneta er lang vej før, at en slutkunde og forbruger kommer ind i billedet. Deraf følger, at der ikke er identificeret IRO'er, da Meneta ikke vurderer at have særlig, hvis overhovedet nogen, indflydelse på forbrugerne og/eller slutkunderne. Menetas direkte kunder (bremsebelægningsfabrikanterne) såvel som Menetas indirekte kunde (bilfabrikanterne), er hverken forbruger eller slutkunde i denne sammenhæng.

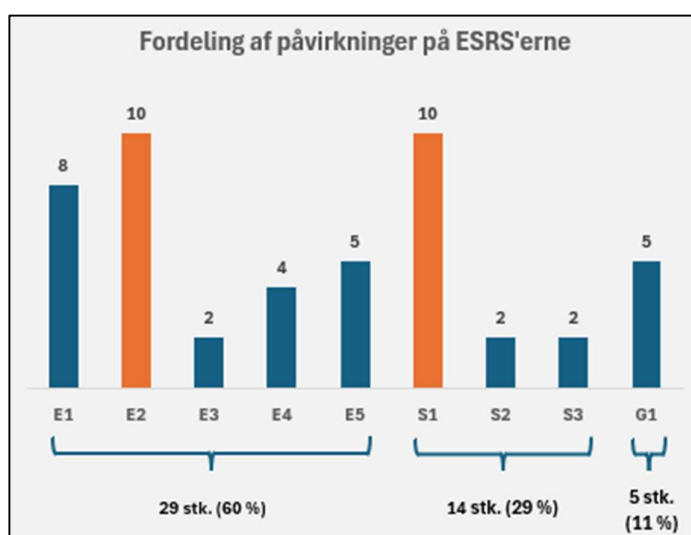

Diagram 1: Egen tilblivelse.

Det følger af diagram 1, at det er de to orangerfarvede standarder E2 (forurening) og S1 (egen arbejdsstyrke), der med hver 10 identificerede påvirkninger har flest, mens også E1 (klimaforandringer) med 8 identificerede påvirkninger er tæt på. Disse tre standarder har sammenlagt 28 ud af i alt 48 påvirkninger svarende til cirka 58%. Det ses samtidig, at standarderne E3 (vand og havressourcer), S2 (arbejdstagere i værdikæden) og S3 (berørte samfund) med i alt 6 påvirkninger, er de standarder, hvor der er identificeret færrest (udover S4, hvor der ikke blev identificeret nogen).

Herudover ses det, at miljøstandarderne E1-E5 samlet indeholder 29 påvirkninger (60%), de sociale standarder S1-S3 indeholder i alt 14 påvirkninger (29%), mens standarden om god virksomhedsskik G1 indeholder i alt 5 påvirkninger (11%).

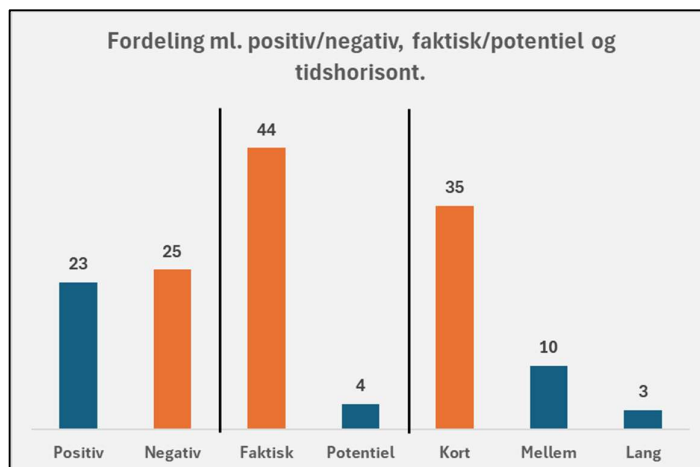

Diagram 2: Egen tilblivelse.

En påvirkning skal vurderes ud fra om den er positiv/negativ for samfundet og mennesker, om den er faktisk/potentiel og ud fra tidshorisonten. Det følger af diagram 2, at de 48 identificerede påvirkninger fordeler sig tæt på 50/50 mellem positiv og negativ med henholdsvis 23 mod 25.

Det forholder sig imidlertid væsentligt anderledes i vurderingen af faktisk henholdsvis potentiel påvirkning, dette både positivt og negativt. I 44 tilfælde ud af 48 er der tale om en faktisk påvirkning, mens der også ved tidshorisonten er en klar overvægt i forhold til, at der er tale om en kort tidshorisont, hvilket er tilfældet 35 gange, mod henholdsvis 10 gange mellem og 3 gange lang tidshorisont. Sammenfattende er der ikke identificeret mange påvirkninger, som er enten af potentiel karakter, eller har mellem eller lang tidshorisont.

4.2.1.1 Identificerede påvirkninger vedr. miljø og klima (E)

Tidligere er læseren blevet introduceret for et overblik vedrørende de identificerede IRO'er, herunder hvilken af de 10 ESRS-standarder, IRO'en vedrører, hvorhenne i værdikæden det er placeret mv. I de efterfølgende afsnit vil læseren bl.a. få et dybere indblik i, hvad der karakteriserer de identificerede påvirkninger fordelt på overemne, og også, hvilke underemner, der er repræsenteret i de identificerede påvirkninger, og hvad der karakteriserer disse.

Der blev som tidligere omtalt identificeret i alt 48 påvirkninger, og på miljøsidens blev der identificeret i alt 29 styk (60%), og disse er yderligere udspecificeret i miljøstandardernes underemner. Det ses i efterfølgende diagram 3, at det er de fire orangefarvede underemner E1.2 (Modvirkning af klimaændringer), E1.3 (Energi), E2.1 (Luftforurening) og E4.1 (Direkte drivkræfter for indvirkning på tab af biodiversitet), der med hver tre identificerede IRO'er indeholder flest.

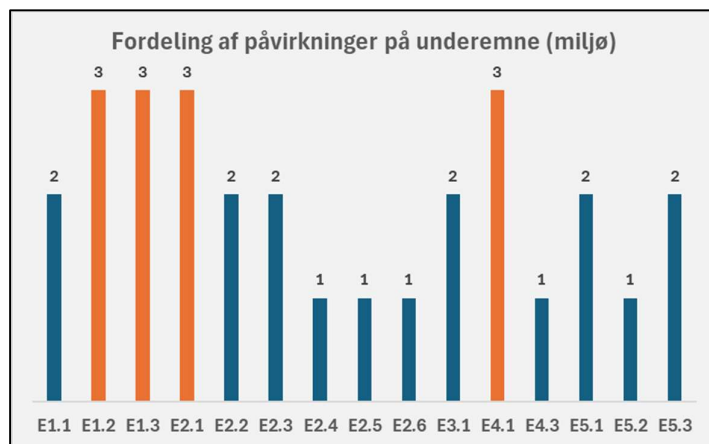

Diagram 3: Egen tilblivelse.

Der er ikke identificeret påvirkninger til følgende underemner: E2.7 (Mikroplast), E3.2 (Havressourcer), E4.2 (Indvirkninger på arters tilstand), og E4.4 (Indvirkninger på og afhængigheder af økosystemtjenester).

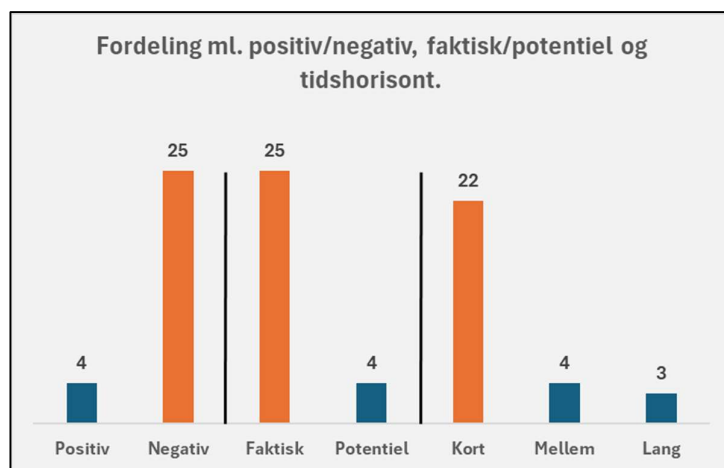

Diagram 4: Egen tilblivelse.

De 29 identificerede påvirkninger vedrørende miljø og klima fordeler sig ret entydigt: de er negative, faktiske og med kort tidshorisont. Det kan ses i diagram 4, at i 25 ud af 29 tilfælde er påvirkningen negativ (86%), og det samme gør sig gældende ved vurderingen af, om påvirkningen er faktisk eller potentiel, hvor der ligeledes i 86% af tilfældene er tale om faktiske påvirkninger.

Ved tidshorisonten er der også en klar overvægt i forhold til, at der er tale om en kort tidshorisont, hvilket er tilfældet 22 gange (76%), mod henholdsvis 4 gange (14%) mellem og 3 gange

(10%) lang tidshorisont. Sammenfattende er der ikke identificeret mange påvirkninger, som er enten af potentiel karakter, eller har mellem eller lang tidshorisont.

4.2.1.2 Identificerede påvirkninger vedr. sociale forhold (S)

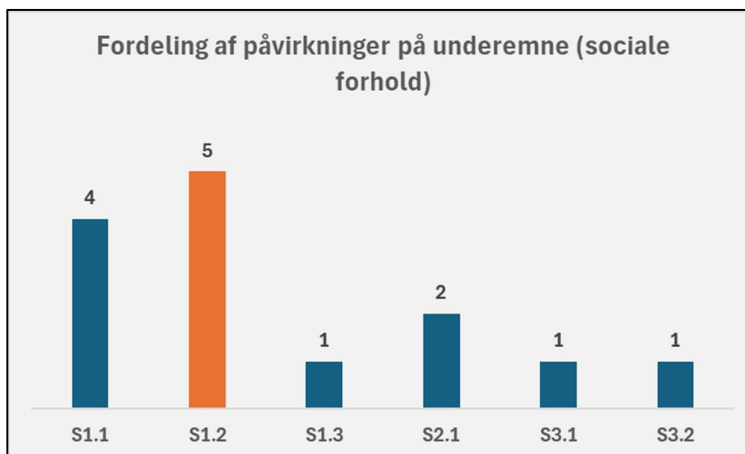

Diagram 5: Egen tilblivelse.

Af de i alt 48 identificerede påvirkninger var 14 af dem (29%) vedrørende de sociale standarder, og disse er yderligere udspecificeret i underemner. Det ses i diagram 5, at det er det orange farvede underemne S1.2 (Ligebehandling og lige muligheder for alle), der med 5 identificerede påvirkninger indeholder flest.

Der er ikke identificeret påvirkninger til underemnerne S2.2 (Ligebehandling og lige muligheder for alle), S2.3 (Andre arbejdsrelaterede rettigheder), S3.3 (Oprindelige folks rettigheder), og hele underemnet S4 om forbrugere og slutbrugere, der indeholder S4.1 (Informationsrelaterede indvirkninger på forbrugere og/eller slutbrugere, S4.2 (Forbrugernes og/eller slutbrugernes personlige sikkerhed) samt S4.3 (Social inklusion af forbrugere og/eller slutbrugere).

Det ses i efterfølgende diagram 6, at i 14 ud af 14 tilfælde er påvirkningen positiv, og det samme gør sig gældende ved vurderingen af, om påvirkningen er faktisk eller potentiel, hvor der ligeledes kun er tale om faktiske påvirkninger. Ved tidshorisonten er der forskel i, om der er tale om en kort tidshorisont, hvilket er tilfældet 8 gange (57%), mod henholdsvis 6 gange (43%) mellem. Lang tidshorisont er ikke fundet.

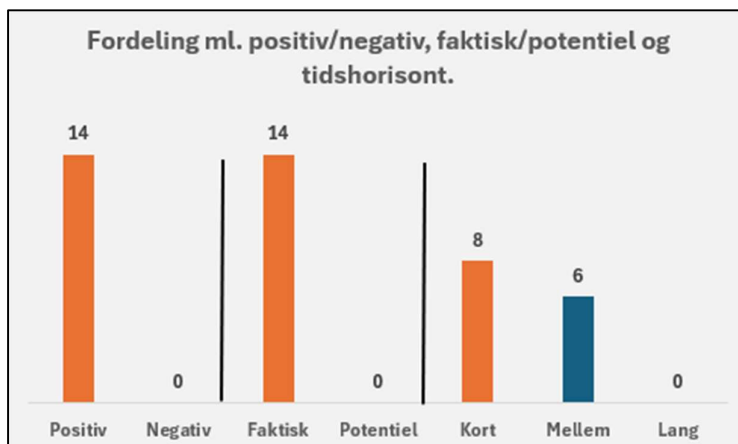

Diagram 6: Egen tilblivelse.

Sammenfattende er der ikke identificeret nogen påvirkninger, der er negative, potentielle og med lang tidshorisont. Sammenlignet med de identificerede påvirkninger på miljødelen, så springer det især i øjnene, at alle 14 påvirkninger på det sociale område er positive, hvor det ved miljødelen var negative påvirkninger 25 ud af 29 gange.

På miljødelen var der også flere faktiske end potentielle, mens der ved tidshorisonten også er en forskel at bemærke, navnlig at der på miljødelen var klar overvægt på kort tidshorisont, så er det på den sociale del næsten ligeligt mellem kort og mellem.

4.2.1.3 Identificerede påvirkninger vedr. virksomhedsadfærd (G)

Af de i alt 48 identificerede påvirkninger var 5 af dem (11%) vedrørende virksomhedsadfærd, og disse er yderligere udspecificeret i underemner.

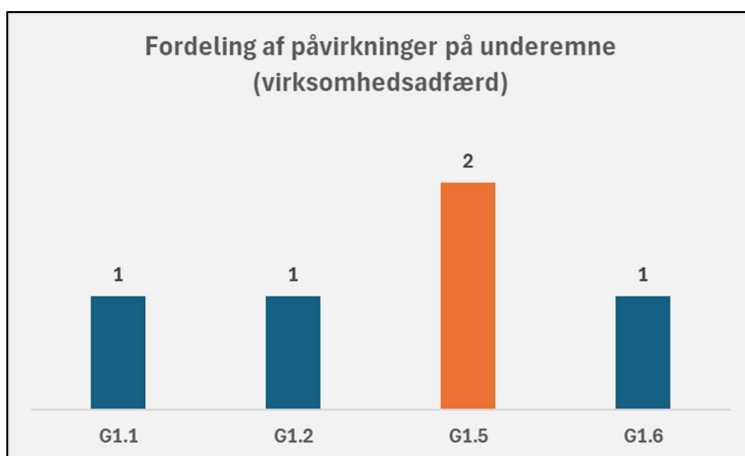

Diagram 7: Egen tilblivelse.

Det ses i diagram 7, at det er det orangefarvede underemne G1.5 (Forvaltning af forbindelser med leverandører, herunder betalingspraksis), der med 2 identificerede påvirkninger indeholder flest. Der er ikke identificeret påvirkninger til underemnerne G1.3 (Dyrevelfærd) og G1.4 (Politisk engagement og lobbyvirksomhed).

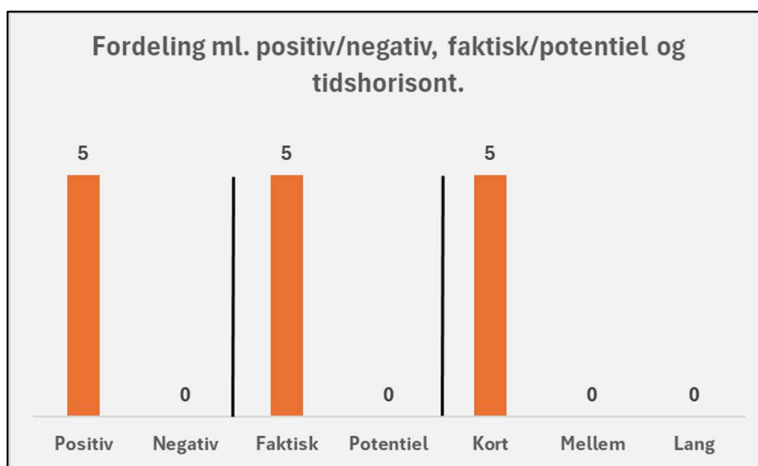

Diagram 8: Egen tilblivelse.

De 5 identificerede påvirkninger vedrørende virksomhedsadfærd er karakteriseret ved de orange søjler: positiv, faktisk og med kort. Det ses i diagram 8, at det i 5 ud af 5 tilfælde er påvirkningen positiv, og det samme gør sig gældende ved vurderingen af, om påvirkningen er faktisk eller potentiel, hvor der ligeledes udelukkende er tale om faktiske påvirkninger. Ved tidshorisonten er der i alle tilfælde tale om en kort tidshorisont.

Sammenfattende er der ikke identificeret nogle påvirkninger, der er negative, potentielle og mellem eller lang tidshorisont. Sammenlignet med de identificerede påvirkninger på miljødelen og det sociale, så springer det især i øjnene, at alle 5 påvirkninger ikke har andre variationer end at være positive, faktiske og inden for kort tidshorisont, hvor der ved de øvrige to områder var forskellige scenarier.

De identificerede påvirkninger vedrørende virksomhedsadfærd minder mest af alt om de identificerede påvirkninger på det sociale område, der også kun var positive og faktiske, dog med variation på tidshorisonten.

4.2.2 Identificerede risici (R)

Det følger af det efterfølgende diagram 9, at der er i alt 44 identificerede risici fordeler sig ligesom de identificerede påvirkninger på i alt 9 ESRS-standarder ud af de 10 emnespecifikke standarder, og den der 'mangler' er fortsat ESRS S4 (Forbrugere og slutbrugere).

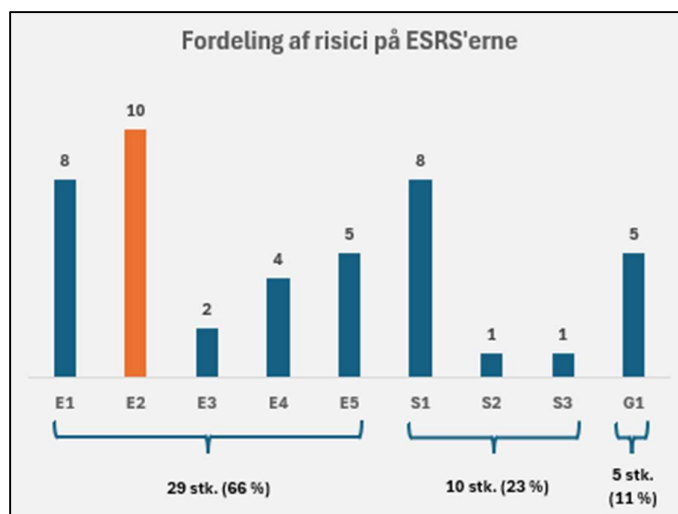

Diagram 9: Egen tilblivelse.

Det er den orangerede standard E2 (forurening), der med sine 10 identificerede risici har flest, mens også E1 (klimaforandringer) og S1 (egen arbejdsstyrke) med 8 identificerede risici er tæt på. Netop sidstnævnte udgør forskellen i sammenligning med samme oversigt fra miljødel, hvor samme standard havde 10 identificerede påvirkninger, men 'kun' 8 identificerede risici. S2 (arbejdstagere i værdikæden) og S3 (berørte samfund) er i alt 2 risici de standarder, hvor der er identificeret færrest.

Herudover ses det, at miljøstandarderne E1-E5 samlet indeholder 29 risici, hvilket med 44 identificerede risici her svarer til 66% og miljøstandarderne udgør dermed en større andel end på påvirkningssiden, mens de sociale standarder S1-S3 indeholder i alt 10 risici, hvilket er 4 færre end på påvirkningssiden og andelen udgør derfor 23%, og slutteligt udgør standarden om god virksomhedsskik (G1) også her 11%, da der ligeledes er 5 identificerede risici.

4.2.2.1 Identificerede risici vedr. miljø og klima (E)

Der blev identificeret samme antal risici som påvirkninger (29 stk.) vedrørende miljø og klima standarderne, hvorfor det ikke vurderes relevant at gå dybere ned på underemne-niveau.

4.2.2.2 Identificerede risici vedr. sociale forhold (S)

Af de i alt 44 identificerede risici var 10 af dem (23%) vedrørende de sociale standarder, og disse er yderligere udspecificeret i underemner.

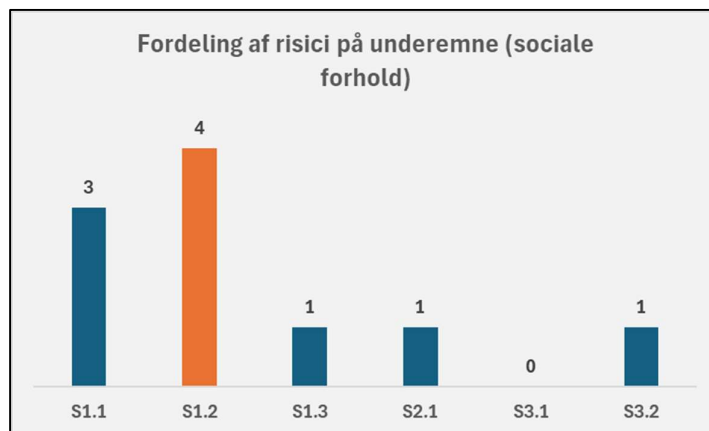

Diagram 10: Egen tilblivelse.

Det fremgår af diagram 10, at det er det orangefarvede underemne S1.2 (Ligebehandling og lige muligheder for alle), der med her 4 identificerede risici fortsat indeholder flest. Der er ikke identificeret risici til de samme underemner som på påvirkningssiden, bortset fra, at der heller ikke er identificeret nogle risici til underemnet S3.1 (Samfundenes økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder).

4.2.2.3 Identificerede risici vedr. virksomhedsadfærd (G)

Der blev identificeret samme antal risici som påvirkninger (5 stk.) vedrørende virksomhedsadfærdsstandarden, hvorfor det ikke vurderes relevant at gå dybere ned på underemne-niveau.

4.2.3 Identificerede muligheder (O)

Det følger af det efterfølgende diagram 11, at de i alt 33 identificerede muligheder fordeler sig ligesom de identificerede påvirkninger på i alt 9 ESRS-standarder ud af de 10 emnespecifikke standarder med ESRS S4 (Forbrugere og slutbrugere) som den manglende.

Det ses også, at det er den orangefarvede standard E2 (forurening), der med sine 8 identificerede muligheder har flest (ligesom ved både påvirkningerne og risiciene), mens også E1 (klimaforandringer), E5 (Ressourceanvendelse og cirkulær økonomi), S1 (egen arbejdsstyrke) med 5 identificerede muligheder er relativt tæt på.

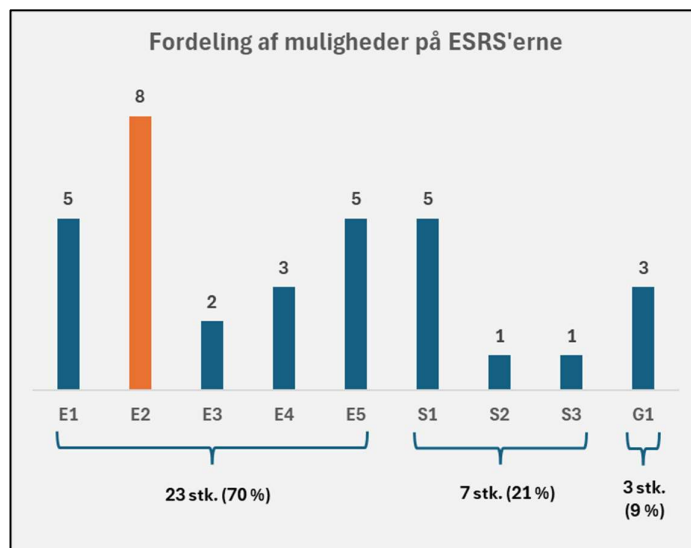

Diagram 11: Egen tilblivelse.

S2 (arbejdstagere i værdikæden) og S3 (berørte samfund) har hver én mulighed, og er derfor de standarder, ligesom ved både påvirkninger og risici, hvor der er identificeret færrest.

Herudover ses det, at miljøstandarderne E1-E5 samlet indeholder 23 muligheder, hvilket er 6 færre end ved påvirkninger og risici, som dog her udgør 70%, og dermed en endnu større andel. De sociale standarder S1-S3 indeholder i alt 7 muligheder, hvilket er 7 færre end ved påvirkningerne, og 3 færre end ved risiciene, og andelen falder samtidig til derfor 21%.

Slutteligt udgør standarden om god virksomhedsskik (G1) nu kun 9%, idet der er 3 identificerede muligheder, hvilket er 2 færre end ved både påvirkningerne og risiciene.

4.2.3.1 Identificerede muligheder vedr. miljø og klima (E)

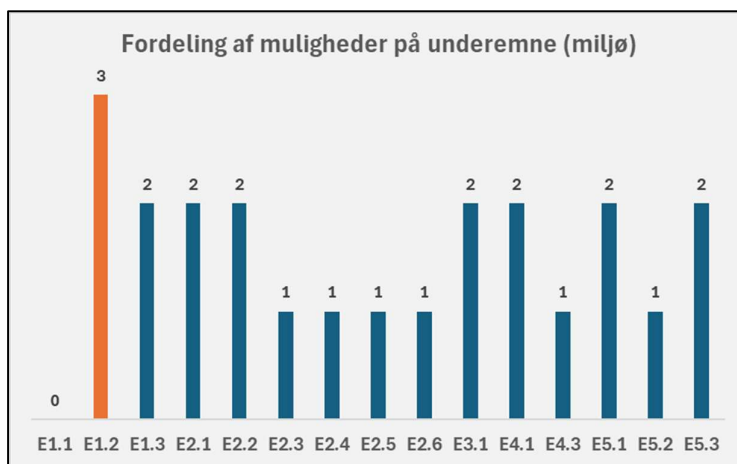

Diagram 12: Egen tilblivelse.

På miljøsiden blev der identificeret i alt 23 muligheder svarende til andel på 70%, og disse er yderligere udspecificeret i miljøstandardernes underemner. Det ses af diagram 12, at det er det orangefarvede underemne E1.2 (Modvirkning af klimaændringer), hvor der er identificeret 3 muligheder, og dermed flest.

I sammenligning med de identificerede påvirkninger og risici er forskellen, at E1.2 er alene 'i spidsen', mens standarden måtte deles med også E1.3 (Energi), E2.1 (Luftforurening) og E4.1 (Direkte drivkræfter for indvirkning på tab af biodiversitet), der hver havde tre identificerede påvirkninger/risici.

Udover de allerede omtalte underemner uden nogle identificerede påvirkninger eller risici, skal der ved mulighederne tilføjes E1.1 (Tilpasning til klimaændringer), hvor der ikke er identificeret nogen.

4.2.3.2 Identificerede muligheder vedr. sociale forhold (S)

Af de i alt 33 identificerede muligheder var 7 af dem (21%) vedrørende de sociale standarder, og disse er yderligere udspecificeret i underemner.

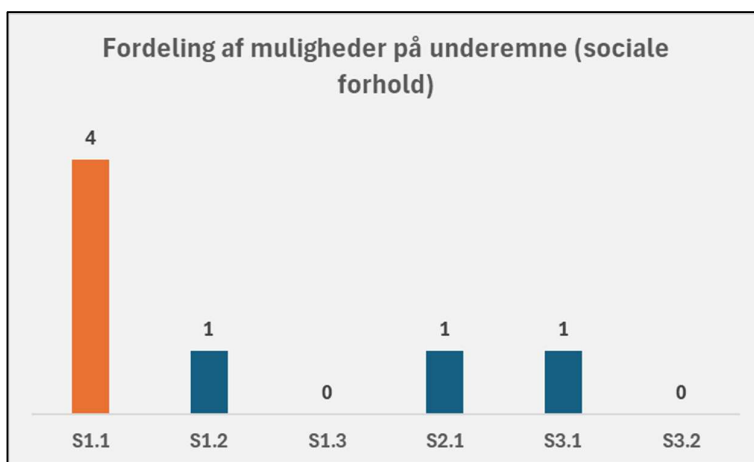

Diagram 13: Egen tilblivelse.

Det ses i ovenstående diagram 13, at det er det orangefarvede underemne S1.1 (Arbejdsvilkår), der med 4 identificerede muligheder indeholder flest. Dette er en forskel i forhold til både påvirkningerne og risiciene, hvor det var S1.2 (Ligebehandling og lige muligheder for alle), at der blev identificeret flest.

Det ses samtidig, at modsat påvirkningerne og risiciene, er der ikke identificeret muligheder vedrørende underemnerne S1.3 (Andre arbejdsrelaterede rettigheder) og S3.2 (Samfundenes borgerlige og politiske rettigheder), mens der omvendt er identificeret en mulighed vedrørende S3.1 (Samfundenes økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder), hvilket ikke var tilfældet ved påvirkningerne og risiciene.

4.2.3.3 Identificerede muligheder vedr. virksomhedsadfærd (G)

Af de i alt 33 identificerede muligheder var 3 af dem (9%) vedrørende virksomhedsadfærd, og disse er yderligere udspecificeret i underemner. Det ses af efterfølgende diagram 14, at det er de tre orangefarvede underemner G1.1 (Virksomhedskultur), G1.5 (Forvaltning af forbindelser med leverandører, herunder betalingspraksis) og G1.6 (Korruption og bestikkelse), der med hver én identificeret mulighed indeholder flest.

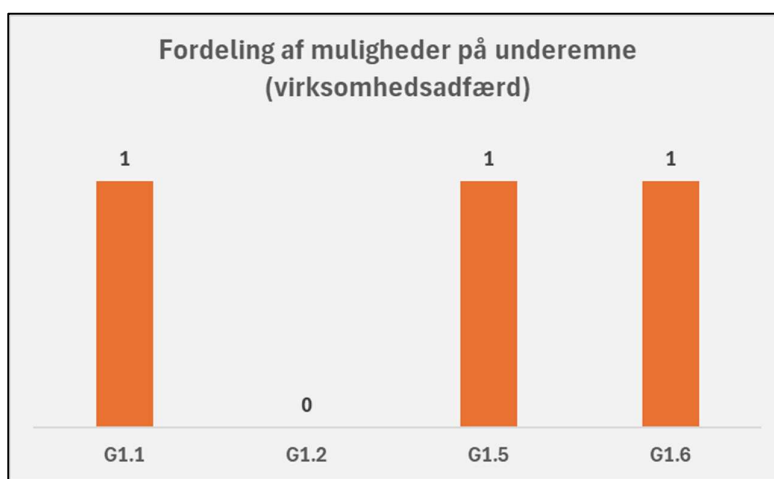

Diagram 14: Egen tilblivelse.

Der er ikke, som det ellers var tilfældet ved påvirkningerne og risiciene, fundet nogle muligheder ved G1.2 (Beskyttelse af whistleblowere), mens der heller ikke er identificeret muligheder til underemnerne G1.3 (Dyrevelfærd) og G1.4 (Politisk engagement og lobbyvirksomhed).

4.3 DVA'ens trin 3: Vurdering af IRO'er

Det, der skal ske i DVA'ens tredje trin, er at den rapporterende virksomhed skal arbejde videre med de i trin to identificerede IRO'er, som nu skal gennemgå en væsentlighedsvurdering (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 68). I Relation til virksomhedens vurdering af de identificerede IRO'er, følger det af EFRAG, at der i forbindelse med vurderingen

skal opstilles evalueringsparametre, der skal være med til at sikre en ensartet gennemgang, og som på baggrund af karakter/scoring, bidrager til at konkludere, hvilke IRO'er, der er væsentlige.

Evalueringsparametrene er vedlagt som bilag 7 og 8, mens der i de efterfølgende afsnit er udarbejdet et eksempel på, hvorledes henholdsvis en påvirkning og en risiko/mulighed er blevet vurderet og score, således læseren kan få indblik i den anvendte metodik, anvendt til at vurdere samtlige identificerede IRO'er.

Efterfølgende afsnit indeholder overblik vedrørende vurdering af IRO'erne, hvor de væsentlige vil blive omtalt, herunder hvilke underemner og overordnede standarder de vedrører.

4.3.1 Et eksempel på vurdering af en påvirkning

Der er ved gennemgangen taget udgangspunkt i IRO #1 (se bilag 4), hvor påvirkningen var givet ved at være: *"Meneta bidrager til klimaforandringer i kraft af dets indkøb til produktion - som konsekvens ses f.eks. høj temperatur og udbredt tørke i Indien"*, og den hidrører fra ESRS-standard E1 (Klimaændringer), og nærmere betegnet underemnet E1.1 (Tilpasning til klimaændringer).

Det er tilpasningsprocessen til faktiske og forventede klimaændringer, fokuseret på at håndtere fysiske klimarisici og tilpasningsrelaterede overgangsrisici. Underemnet berører bl.a. oversvømmelse, ændret temperatur, naturbrande, tørke, øget nedbør og flere storme.

Påvirkningen blev fundet til at berøre alle tre værdikædeaktiviteter, og til at være negativ, faktisk og med kort tidshorisont. Påvirkningen er jævnfør bilag 9 scoret som illustreret i tabel 13:

Nr.	Påvirkning (I)					
	Alvorlighed	Omfang	Uoprettelighed	Sandsynlighed	Max scorer	Væsentlig
#1	4	3	4		4	Ja

Tabel 13: Egen tilblivelse.

- 1) **«Alvorlighed»** scorer 4/høj, hvilket vil sige en udbredt påvirkning af miljøet med langvarig og bekostelig genopretning. Baggrunden herfor er, at Meneta ud fra egen skala bl.a. anvender en stor mængde stål, der indkøbes i forbindelse med produktion af shims (stål, lim og gummi) og bagplader (stål), hvorfor netop stål udgør den største udledning hos Meneta, og samtidig stålleverandørerne cirka 80% i monetær værdi af det samlede

indkøb, som foretages på et år. Stålet indkøbes både lokalt i Europa (til shim- og bagpladeproduktion i Danmark), og lokalt i Asien til bagpladeproduktion i Indien og Kina (Dalian).

Meneta bidrager til, at produktion af stål udgør 9% af verdens samlede CO₂ udledning, og der er på denne baggrund tale om høj grad af alvorlighed, dog ikke nok til en 5'er på skalaen, da der her ville være tale om permanente påvirkninger uden mulighed for genopretning. Der er mulighed for genopretning, og der kigges på forskellige løsninger såsom zerosteel, som skal være en CO₂-neutral stålproduktion. Dette er antageligt ikke noget, som ændres 'over natten' og udvikling af nye og mindre CO₂-udledende stålproduktion er antageligt også en bekostelig affære (*Teknologisk Institut*, 2025).

- 2) «**Omfang**» scorer 3/mellem, hvilket vil sige, at påvirkningens omfang vurderes at være regional (større andel af et land/område). Meneta opererer globalt med produktionsfaciliteter i Danmark, Indien og Kina. Råvarerne til produktionen kommer fra flere lokationer både indenfor og udenfor EU. Herudover er der fragt (skib og tog) mellem råvareleverandører → Meneta og igen fra Meneta → eksterne kunder i EU, eller internt til Kina og/eller Indien. Samlet vurderes omfang 3/mellem, da omfang vurderes at være mere end lokalområdet (2), dog heller ikke hverken et helt land (4) eller flere lande (5).
- 3) «**Uoprettelighed**» scorer 4/udbredt, hvilket vil sige, at påvirkningen vurderes at være mulig at udbedre, dette dog langsigtet, besværligt og/eller forbundet med væsentlige omkostninger (+ 5 år). Begrundelsen er den samme, derfor også samme score, som ved argumentationen for påvirkningens alvorlighed, navnlig at: uopretteligheden vurderes som værende besværlig og vil komme ske over en længere periode grundet generel omstilling af hele produktionen og værdikæden vil være afhængig af bl.a. teknologisk udvikling og markedsudvikling.
- 4) «**Sandsynlighed**» skal ikke vurderes, da der er tale om en faktisk påvirkning.

Samlet set er den højeste score 4 blandt de vurderede parametre, og der da der tale om en faktisk påvirkning, skal påvirkningen med henvisning til de opstillede væsentlighedskriterier vurderes væsentlig.

4.3.1.1 Karakteristika vedr. scoring af påvirkninger (I)

Der er i det efterfølgende taget udgangspunkt i scoringen af alvorlighed og omfang, da disse to evalueringsparametre skal scores ved alle påvirkninger, uanset om de er faktisk/potentielle, positive/negative mv. Mens alvorlighed og omfang derfor har skulle scores 48 gange, har uoprettelighed skulle scores 27 gange (ved de påvirkninger, der er negative og samtidig faktiske), mens sandsynlighed har skulle scores 4 gange (ved de potentielle påvirkninger).

Scoring alvorlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomhedsadfærd	I alt
1	3	2	0	5
2	18	8	4	30
3	1	2	0	3
4	7	2	1	10
5	0	0	0	0
	29	14	5	48

Scoring alvorlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomhedsadfærd	I alt
1	10%	14%	0%	10%
2	62%	57%	80%	63%
3	3%	14%	0%	6%
4	24%	14%	20%	21%
5	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 14: Egen tilblivelse.

Det fremgår af ovenstående tabel 14, som er med udgangspunkt i scoringen af påvirkningernes alvorlighed, at der overordnet set hyppigst scores 2, at det næst hyppigste er 4 i scoring, efterfulgt af 1 og 3, mens der slet ikke scores 5. I 63% af tilfældene har påvirkningerne scoret 2, mens der i 24% af tilfældene er scoret 4, i 10% af tilfældene er scoret 1, i 3% af tilfældene er scoret 3 og i 0% af tilfældene er scoret 5. De 63%, som er scoret 2, fordeler sig med 62% (18/29 gange) ved miljø og klima, 57% (8/14 gange) ved sociale forhold, og 80% (4/5 gange) ved virksomhedsadfærd.

Det ses samtidig, at scoringen af miljø og klima samt sociale forhold læner sig op af hinanden opgjort i procent, hvor 1 i scoring er 10% mod 14%, og 2 i scoring er 62% mod 57%. Lidt større forskel skal findes i 3 og 4 i scoring, hvor der scores henholdsvis 3% og 24% ved miljø og klima,

mens det er 14% og 14% ved de sociale forhold. Anderledes er det ved virksomhedsadfærd, hvor 0% af påvirkningerne får 1, 3 eller 5 i scoringen af alvorlighed, mens 80% får 2 i scoring.

Det fremgår af efterfølgende tabel 15, der er med udgangspunkt i scoringen af påvirkningens omfang, at der i 46% af tilfældene er scoret 2, mens der i 23% af tilfældene er scoret 1, i 17% af tilfældene er scoret 4, i 15% af tilfældene er scoret 3 og i 0% af tilfældene er scoret 5. De 46%, som er scoret 2, fordeler sig med 48% (14/29 gange) ved miljø og klima, 29% (4/14 gange) ved sociale forhold, og 80% (4/5 gange) ved virksomhedsadfærd.

Scoring omfang	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomhedsadfærd	I alt
1	7	4	0	11
2	14	4	4	22
3	6	1	0	7
4	2	5	1	8
5	0	0	0	0
	29	14	5	48

Scoring omfang	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomhedsadfærd	I alt
1	24%	29%	0%	23%
2	48%	29%	80%	46%
3	21%	7%	0%	15%
4	7%	36%	20%	17%
5	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 15: Egen tilblivelse.

Det ses samtidig, at scoringen af miljø og klima samt sociale forhold læner sig mindre op ad hinanden opgjort i procent end det var tilfældet ved scoringen af alvorlighed. De er tæt forbundet med hensyn til, hvor mange procent af påvirkningerne, som scorer 1, ellers er der ret store forskelle i resten af scoringerne, eksempelvis ved 4 i scoring, hvor det er 7% (2/29 gange) ved miljø og klima, mens det er 36% (5/14 gange) ved de sociale forhold. Scoringen af omfang ved påvirkninger på virksomhedsadfærd fordeles på samme måde som ved scoringen af alvorlighed.

4.3.2 Et eksempel på vurdering af en risiko/mulighed

Påvirkningen, som blev gennemgået som eksempel på gennemgang jævnfør afsnit 4.3.1 gav ligeledes anledning til en identificeret risiko: *"Der er risiko for produktionsstop pga. for høje temperaturer i produktionen, eller medarbejdere som ikke kan møde ind på arbejde. Kan ramme*

udbud af råvarer/ydelse ved leverandører eller længere forsyningskæder, alternative fragtruter – f.eks. pga. oversvømmelser”. Risikoen er jævnfør bilag 10 scoret som illustreret i tabel 16:

Nr.	Risiko (R)			Mulighed (O)		
	Finansiell effekt	Sandsynlighed	Væsentlig	Finansiell effekt	Sandsynlighed	Væsentlig
#1	3	2	Nej			I/A

Tabel 16: Egen tilblivelse.

- 1) «**Finansiell effekt**» scorer 3/mellem, hvilket vil sige en vurderet finansiell effekt på mellem 20 og 30 mio. kr. og hvad der svarer til nogen påvirkning af resultat eller aktivitet (2-3% af gennemsnitlig omsætning/balance/egenkapital). Årsagen til scoringen er med baggrund i, hvad f.eks. et produktionsstop vil have af finansiell effekt. Den ubekendte faktor er, hvor længe dette produktionsstop vil vare.

Der er med udgangspunkt i risikoen ordlyd taget udgangspunkt i, at der potentielt ville være tale om et længere produktionsstop i Indien grundet høje temperaturer og/eller tørke, af eksempelvis to til fire ugers varighed. MACL vil i denne periode ikke kunne stanse coils med shimmaterialer modtaget fra MAST, og vil derfor ikke være i stand til at videresælge til bremsebelægningsfabrikkerne og dermed vil de miste omsætning.

I eksemplet er der antaget, at der vil være tale om de facto mistet omsætning, dog vil der i praksis være mulighed for at kunne indhente noget af det tilbage senere. MACL omsætter for cirka 350 mio. kr. om året svarende 29 mio. kr. om måneden, hvorfor scoringen lander på 3, da spændet her er mellem 20 og 30 mio. kr.

- 2) «**Sandsynlighed**» scorer 2/lav, idet sandsynligheden for produktionsstop vurderes at være i den lave ende, da der allerede er installeret f.eks. køl i produktionen. Risikoen herfor er tidligere identificeret og mindskes løbende med forbedringer.

Samlet set skal risikoen ikke vurderes væsentlighed med henvisning til de opstillede væsentlighedskriterier for finansiell effekt og sandsynlighed.

4.3.2.1 Karakteristika vedr. scoring af risici (R)

Der er i det efterfølgende taget udgangspunkt i scoringen af finansiell effekt og sandsynlighed, der er de evalueringsparametre, der skal scores ved identificerede risici.

Scoring finansiel effekt	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	7	7	1	15
2	18	3	3	24
3	4	0	1	5
4	0	0	0	0
5	0	0	0	0
	29	10	5	44

Scoring finansiel effekt	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	24%	70%	20%	34%
2	62%	30%	60%	55%
3	14%	0%	20%	11%
4	0%	0%	0%	0%
5	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 17: Egen tilblivelse.

Det fremgår af tabel 17, som er med udgangspunkt i scoringen af risicienes finansielle effekt, at der overordnet set hyppigst scores 2 og at det næst hyppigste er 1 (sammenlagt 89%), mens de sidste 11% er scoret 3, da der ikke scores hverken 4 eller 5. I 55% af tilfældene har risiciene scoret 2, mens der i 34% af tilfældene er scoret 1 og i 11% af tilfældene er scoret 3. De 55%, som er scoret 2, fordeler sig med 62% (18/29 gange) ved miljø og klima, 30% (3/10 gange) ved sociale forhold, og 60% (3/5 gange) ved virksomhedsadfærd.

Det ses også, at scoringen af miljø og klima samt virksomhedsadfærd (hvor det var miljø og klima og sociale forhold ved påvirkningerne) læner sig op af hinanden opgjort i procent, hvor især 2 i scoring er tæt på ens med 62% mod 60%. Anderledes er det ved de sociale forhold, hvor ingen af de 10 risici får mere end 2 i scoring, hvoraf 70% scorer 1 og 30% scorer 2.

Scoring Sandsynlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	1	1	0	2
2	3	2	1	6
3	16	5	4	25
4	9	1	0	10
5	0	1	0	1
	29	10	5	44

Scoring Sandsynlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	3%	10%	0%	5%
2	10%	20%	20%	14%
3	55%	50%	80%	57%
4	31%	10%	0%	23%
5	0%	10%	0%	2%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 18: Egen tilblivelse.

Det fremgår af ovenstående tabel 18, der er med udgangspunkt i scoringen af risicienes sandsynlighed, at der i 57% af tilfældene er scoret 3, hvilket adskiller sig fra de øvrige scoringsoversigter, gennemgået indtil nu, da den hyppigste scorer i disse tilfælde har været 2. I 23% af tilfældene er scoret 4, i 14% af tilfældene er scoret 2, i 5% af tilfældene er scoret 1, og for første gang, er der i 2% af tilfældene scoret 5.

Generelt kan det siges om risicienes sandsynlig, at de scorer relativt højt med i alt 82% på minimum score 3, hvor det ved risicienes finansielle effekt samlet var 89%, som scorede 2 eller under. De 57%, som er scoret 3, fordeler sig med 55% (16/29 gange) ved miljø og klima, 50% (5/10 gange) ved sociale forhold, og 80% (4/5 gange) ved virksomhedsadfærd.

Ved både miljø og klima, sociale forhold og virksomhedsadfærd er der konsensus om scoring på 3, som er den hyppigste scorer ved alle 3. Miljø og klima har ligeledes 9 risici (31%), der scorer 4, mens det 'kun' er 10% ved sociale forhold og 0 gange ved virksomhedsadfærd. Ved de sociale forhold bliver hele skalaen fra 1-5 brugt.

4.3.2.2 Karakteristika vedr. scoring af muligheder (O)

Der er i det efterfølgende taget udgangspunkt i scoringen af finansiell effekt og sandsynlighed, der er de evalueringsparametre, der skal scores ved identificerede muligheder. Der blev identificeret 33 muligheder, og scoringen fordeler sig som vist i tabel 19, som er med udgangspunkt i scoringen af mulighedernes finansielle effekt.

Scoring finansiell effekt	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	15	7	2	24
2	4	0	1	5
3	3	0	1	4
4	0	0	0	0
5	0	0	0	0
	22	7	4	33

Scoring finansiell effekt	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	68%	100%	50%	73%
2	18%	0%	25%	15%
3	14%	0%	25%	12%
4	0%	0%	0%	0%
5	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 19: Egen tilblivelse.

Det fremgår, at der overordnet set hyppigst scores 1 og at der er tæt løb med hensyn til det næst hyppigste, der er 2, mens de sidste muligheder scorer 3, da heller ikke mulighedernes (som også risicienes) finansielle effekt ikke scorer hverken 4 eller 5.

I modsætning til de identificerede risici, der hyppigst scorede 2, så scorer mulighedernes finansielle effekt hyppigst 1, dette med 73%, mens der i 15% af tilfældene er scoret 2 og i 12% af tilfældene er scoret 3. De 73%, som er scoret 1, fordeler sig med 68% (15/22 gange) ved miljø og klima, 100% (7/7 gange) ved sociale forhold, og 50% (2/4 gange) ved virksomhedsadfærd.

Værd at bemærke er her fordelingen af scoring ved de sociale forhold, der med udelukkende scoring 1 slet ikke variere, hvilket ikke ses i de andre scoringsoversigter. Det ses også, at scoringen af miljø og klima samt virksomhedsadfærd, som tilfældet også var ved risicienes finansielle effekt, læner sig op af hinanden opgjort i procent, hvor 1 i scoring er den hyppigste ved begge, mens også scoring 2 og 3 er relativt tæt forbundet.

Scoring Sandsynlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	0	0	0	0
2	6	1	0	7
3	15	6	3	24
4	1	0	1	2
5	0	0	0	0
	22	7	4	33

Scoring Sandsynlighed	Miljø og klima	Sociale forhold	Virksomheds- adfærd	I alt
1	0%	0%	0%	0%
2	27%	14%	0%	21%
3	68%	86%	75%	73%
4	5%	0%	25%	6%
5	0%	0%	0%	0%
	100%	100%	100%	100%

Tabel 20: Egen tilblivelse.

Det fremgår af ovenstående tabel 20, der er med udgangspunkt i scoringen af mulighedernes sandsynlighed, at der i 73% af tilfældene er scoret 3, hvilket også var tilfældet i vurderingen af risicienes sandsynlighed. I 21% af tilfældene er der scoret 2, mens det i 6% af tilfældene er scoret 4. Scoring 2 og 3 tilsammen udgør dermed 94%.

Generelt kan det siges om mulighedernes sandsynlighed, at de scorer lavere end risicienes sandsynlighed, der scorede 4 i 23% af tilfældene, mens det her er i 6% af tilfældene. De 73%,

som er scoret 3, fordeler sig med 68% (15/22 gange) ved miljø og klima, 86% (6/7 gange) ved sociale forhold, og 75% (3/4 gange) ved virksomhedsadfærd.

Ved både miljø og klima, sociale forhold og virksomhedsadfærd er der konsensus om scoring på 3, som er den hyppigste scorer ved alle 3. Ved både sociale forhold og virksomhedsadfærd bliver der kun anvendt to scoringer ud af fem mulige, hvor det ved de sociale forhold er scoring 2 og 3, mens det er scoring 3 og 4 ved virksomhedsadfærd.

4.3.3 Vurdering af IRO'er

På baggrund af den foretagne scoring jævnfør bilag 9-11, er der vurderet følgende antal væsentlige påvirkninger, risici og muligheder:

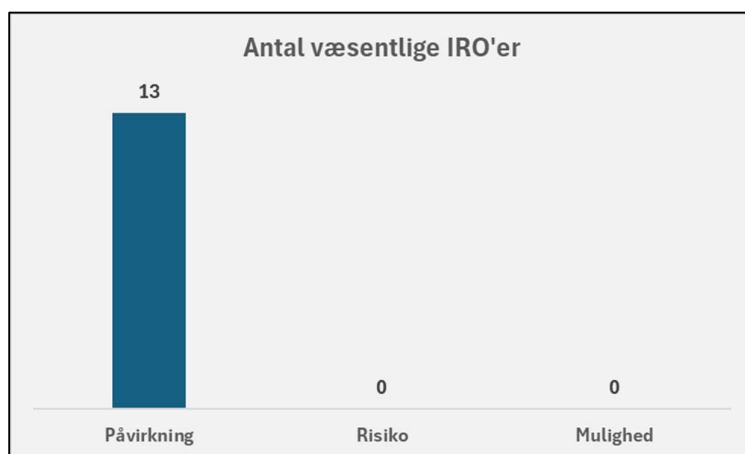

Diagram 15: Egen tilblivelse.

Det fremgår af diagram 15, at der er vurderet 13 påvirkninger væsentlige ud af de i alt 48, der blev identificeret svarende til 27%. Der er ikke nogen risici ud af de 44, der blev identificeret, eller nogen muligheder ud af de 33, der blev identificeret, der er vurderet væsentlige.

Det ses i efterfølgende diagram 16, at det er den orange farvede standard S1 (egen arbejdsstyrke), der med 6 væsentlige påvirkninger har flest, mens også E1 (Klimaforandringer) med 5 væsentlige påvirker er tæt på. Disse to standarder har samlet 11 ud af i alt 13 væsentlige påvirkninger (85%). Miljøstandarderne har i alt 7 væsentlige påvirkninger (46%), hvilket er det samme antal som de sociale standarder, der også har 6 væsentlige påvirkninger (46%), mens virksomhedsadfærdsstandard indeholder én væsentlig påvirkning (9%). Det er dermed ESRS-standard E1, E5, S1 og G1, der er væsentlige for Meneta.

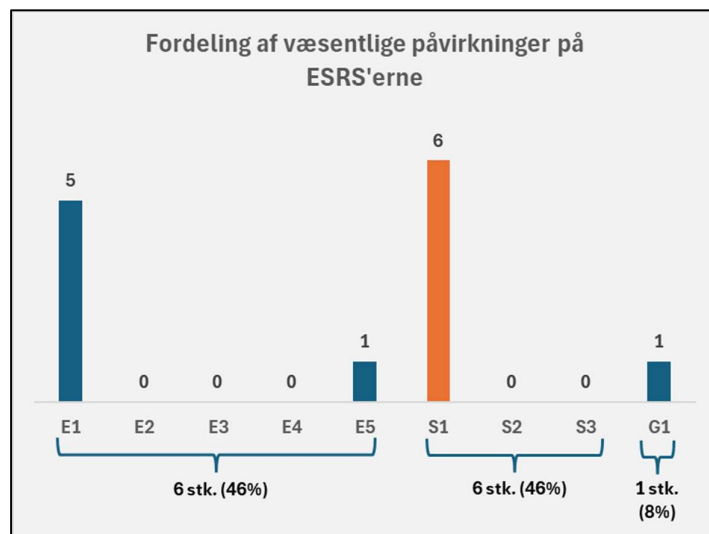

Diagram 16: Egen tilblivelse.

Der blev identificeret i alt 48 påvirkninger, hvoraf eksempelvis E2 havde 10 identificerede påvirkninger (hvilket var flest sammen med S1), men der er ikke nogen af disse 10, som er vurderet væsentlige. S1 havde også 10 identificerede påvirkninger og 6 af disse er vurderet væsentlige (60%), mens E1 havde 8 identificerede påvirkninger og 5 af disse er vurderet væsentlige (63%).

I det efterfølgende diagram 17 vises, hvilke underemne, der ligger bag de 13 påvirkninger, for at give læseren indblik i, hvilke områder inden for standarderne, der er vurderet væsentlige.

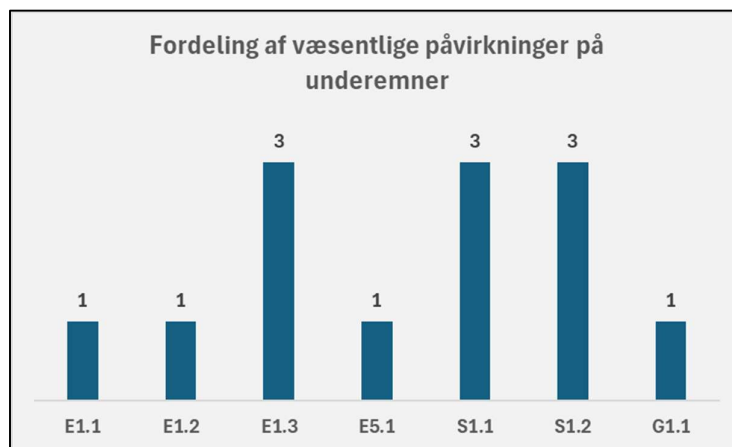

Diagram 17: Egen tilblivelse.

Det kan ses aflæses, at det i relation til miljøstandarderne i overvejende grad er underemnet E1.3 (Energi), der gør standard E1 væsentlig, og at det er underemne E5.1 (Ressourceinput, herunder ressourceforbrug), som gør standard E5 væsentlig. Det ses også, at både underemnet

S1.1 (Arbejdsvilkår) og S1.2 (Lige behandling og lige muligheder for alle) begge gør standard S1 væsentlig, mens det er underemnet G1.1 (Virksomhedskultur), som gør G1 væsentlig.

4.4 DVA'ens trin 4: Rapportering af resultatet

Det fjerde og sidste trin i DVA'en omfatter, at den rapporterende virksomhed skal opsummere, konkludere og ikke mindst rapportere resultatet af det udførte arbejde, navnlig resultatet af den foretagne DVA (EFRAG IG 1 - Materiality Assessment, 2024, Kapitel 3, pkt. 99).

I relation til, hvad der skal rapporteres om jævnfør nærværende trin 4 i DVA'en, følger det af EFRAG og ESRS 2, at der skal rapporteres om væsentlige IRO'er og om deres interaktion med virksomhedens forretningsmodel og strategi.

4.4.1 Rapportering af væsentlige IRO'er

I DVA'ens trin 3 blev 13 påvirkninger vurderet væsentlige, mens der ikke var nogle risici eller muligheder, som blev vurderet væsentlige. I efterfølgende tabel 21 er de væsentlige påvirkninger for henholdsvis miljø og klima, sociale forhold og virksomhedsadfærd oplistet.

	IRO	Emne	Påvirkning	Type
1	#1	ESRS E1	Meneta bidrager til klimaforandringer i kraft af indkøb til produktion - som konsekvens ses f.eks. høj temperatur og udbredt tørke i Indien.	Negativ, faktisk
2	#4	ESRS E1	Fokus på lokal sourcing. Meneta opererer på globalt marked med produktionsaktivitet i Danmark, Indien og Kina. På Shims delproduceres hele første del i Danmark og fragtes videre til Indien/Kina (Knowhow ligger i DK).	Positiv, faktisk
3	#6	ESRS E1	Der anvendes store mængder energi i produktionen af råvarer, bl.a. er minedrift og stålværker traditionelt energitung og udleder væsentlige mængder CO ₂ e. Herudover er transporten også energitung da eks. stål er tungt at transportere.	Negativ, faktisk
4	#7	ESRS E1	Meneta anvender energi i produktionerne, dette eksempelvis naturgas / Toluen, fjernvarme, el, dieselgeneratorer (Indien)	Negativ, faktisk
5	#8	ESRS E1	Omstilling til grøn energi f.eks. Vindmølleenergi - påvirker Meneta bl.a. gennem kundekrav og forespørgsler på grøn strøm. Meneta Gruppen har ca. 50% salg til søsterkoncern (MAT Friction Group) som ligger i Indien/Kina. Meneta i DK har certifikat på strøm fra danske vindmøller. (Energi Fyn) (Krav fra slutkunde).	Positiv, faktisk
6	#26	ESRS E5	Meneta er en produktionsvirksomhed med primært forbrug af stål, gummi, tekstil, lim. Øvrige ressourcer: Vand, el, toluen, naturgas, diesel/benzin	Negativ, faktisk
7	#31	ESRS S1	Meneta påvirker området arbejdstid ved at have lokale politikker herfor, men der er ingen overordnet koncernpolitik. Dog har alle	Positiv & negativ, faktisk

			Menetas selskaber opnået IATF 16949 certificering som bl.a. stiller krav til arbejdsforhold	
8	#32	ESRS S1	Meneta påvirker sundhed og sikkerhed ved, at der f.eks. er lavet køl til Indien til at håndtere generel varme, eller ved at der f.eks. er APV og massørordning i Danmark	Positiv, faktisk
9	#33	ESRS S1	Meneta påvirker sikker beskæftigelse, da koncernen generelt har høj anciennitet, at koncernen foretrækker fastansættelse, selvom det f.eks. i Indien er ret normalt at 'leje' sine medarbejdere. Herudover som eksempel blev der ikke foretaget afskedigelser under Covid-19.	Positiv, faktisk
10	#34	ESRS S1	Meneta i Danmark har faste regler for lige løn for lige arbejde.	Positiv, faktisk
11	#35	ESRS S1	Meneta bidrager til mangfoldighed ved at ansætte efter evne og ikke køn. Bl.a. er ledelsen lokalt i Kina kvinde.	Positiv, faktisk
12	#37	ESRS S1	Meneta har interne uddannelsesforløb, træning af medarbejdere, tilbyder videreuddannelse. I Danmark er der udviklet system "champ" som beskriver, hvad en given medarbejder i produktionen skal kunne for at udføre en bestemt rolle	Positiv, faktisk
13	#44	ESRS G1	Meneta har tydeligt værdisæt som ligger langt tilbage, fokus på ordentlighed, rummelighed og flad struktur. Høj anciennitet.	Positiv, faktisk

Tabel 21: Egen tilblivelse.

4.4.2 IRO'ernes interaktion med forretningsmodel og strategi

Meneta er som tidligere omtalt en koncern, som opererer i bilindustrien, hvor den producerer delkomponenter til bremsesystemet til personbiler (primært). I forbindelse med produktionen indkøbes der råmateriale, primært stål, men også bl.a. lim og gummi, og processering af råmateriale til færdigvarer kræver energi (primært strøm).

Meneta har som tidligere omtalt udarbejdet en "2030 Road Map", der er strategi og målsætninger for den nærmeste fremtid. Et af målene vedrører bæredygtighed direkte ved at være et CO2e reduktionsmål på 70%, der skal opnås ved at opskalere brugen af fossil-frit stål (CO2 neutralt), hvor forventningen var og er, at det kan være tilgængeligt i større og større omfang fra 2026/2027 og frem. Det er interessant, bl.a. fordi CO2-udledning fra stål er Menetas største negative påvirkning på miljøet, hvorfor der vil være tale om et drastisk fald netop heri.

- ➔ Med udgangspunkt i ovenstående vurderes påvirkningerne vedrørende miljø og klima (#1, #4, #6, #7, #8 og #26) at have fornuftig interaktion med Menetas forretningsmodel og strategi, idet der er tale om en række af produktionsvirksomheder med råvareindkøb, med produktion i flere lande og deraf forbrug af de indkøbte råvarer, mens der også er

tale om koncern, der har som målsætning at nedbringe sin CO2 udledning ved f.eks. at omstille til grønnere energi samt grønnere produktion.

Til at gøre ovenstående muligt har Meneta cirka 2.200 ansatte fordelt mellem Danmark, Indien og Kina. Bilindustrien kræver diverse certificeringer, herunder IATF 16949, som bl.a. stiller krav til arbejdsforhold og arbejdstid, mens Meneta bl.a. også har installeret køling i produktionsfaciliteterne i Indien, hvor der opleves ekstrem varme. Menetas medarbejdere har generelt lang anciennitet, og Meneta gør på visse områder mere end normen, dette eksemplificeret i Indien, hvor Meneta har cirka 1.600 medarbejdere, nogle faste og nogle som vikarer, mens det er ret almindeligt i Indien, at medarbejdere 'kun' lejes ind, når det er nødvendigt (eksempelvis fra dag-dag).

Herudover blev der heller ikke opsagt nogle medarbejdere i forbindelse med COVID-19. Meneta har generelt princip om lige løn for lige arbejde, og samtidig at der ansættes efter kvalifikationer og ikke køn. At være ansat i produktionen eller i de omkringliggende afdelinger som f.eks. udviklingsafdelingen, kræver specifikke kompetencer, og medarbejdere læres grundigt op, kommer på kurser og efteruddannelser mv.

- ➔ Med udgangspunkt i ovenstående vurderes påvirkningerne vedrørende sociale forhold (#31, #32, #33, #34, #35 og #37) at have fornuftig interaktion med Menetas forretningsmodel og strategi, da koncernens selskaber har et væsentligt antal medarbejdere, hvor Meneta gør forskellige indsatser for at højne arbejdsmiljø og arbejdsforhold generelt.

I relation til Menetas cirka 2.200 ansatte, så er de en del af Menetas historie, der går tilbage til 1953, og som bygger på et fundament af værdier og normer, herunder ordentlighed og det at være nytænkende og innovativ, samtidig med en general flad organisationsstruktur, med fokus på rummelighed og mangfoldighed. Herudover er det væsentligt at påpege, at ansatte har og har haft lang ansættelse hos Meneta.

- ➔ Med udgangspunkt i ovenstående vurderes påvirkningen vedrørende virksomhedsadfærd (#44) at have fornuftig interaktion med Menetas forretningsmodel og strategi, da Meneta anerkender vigtigheden af medarbejderstaben og deres kunnen som afgørende for at kunne have den globale tilstedeværelse de har. Herudover har Meneta som en af deres målsætninger jævnfør "2030 Road Map" at tilstræbe fortsat at have og særligt

udbygge det allerede gode og langvarige samarbejde med nuværende partnere, og ikke mindst at blive den mest værdiskabende leverandør i fremtidens e-mobilitetsmiljø (el-biler).

Ved at være den mest værdiskabende leverandør menes der f.eks. den mest pålidelige og troværdige leverandør, som respekterer og overholder bl.a. kerneværdien «godt forretningsmandskab» om ærlige principper, høj grad af professionalisme, integritet og pålidelighed. At være en god og respekteret leverandør er ligeledes også forbundet med at have de rette medarbejdere, der kan levere produkterne i den forespurgte kunde- og branchestandard. Meneta har ligeledes en målsætning om fortsat vækst, hvilket alt andet lige også bliver svært at opnå, hvis den kultur, som eksisterer i dag, skulle blive erstattet eller blot gå hen imod at være eksempelvis mindre kvalitetsbevidst.

4.4.3 Overbliksmatrix

Som en opsummering på, hvad der dels blev kortlagt af kontekst i forhold til forretningsmodel, værdikæde og interessenter, efterfulgt af identifikationen af IRO'er og dernæst vurdering af disse væsentlighed, er der via et CSRD-softwareprogram, udviklet af Rambøll og anvendt af Meneta, udarbejdet nedenstående matrix, der tjener til formål at vise et overbliksbillede af de væsentlige ESRS-standarder såvel som de uvæsentlige, dette målt på både påvirkningsvæsentlighed (indefra og ud) og finansiell væsentlighed (udefra og ind) jævnfør dobbeltvæsentlighedsprincippet.

Finansiell væsentlighed	Væsentlig					1	2
	Ikke væsentlig			E2	E5	G1	
				E3	E4	E1	S1
				S2	S3		
		Ikke væsentlig				Væsentlig	
Påvirkningernes væsentlighed							

Matrix 1: Egen tilblivelse.

Ovenstående 5x5 matrix er resultatet af analysen, og på baggrund af de anvendte evalueringsparametre og væsentlighedskriterier, er det muligt at udarbejde ovenstående, og placere de 12 ESRS'er i den. Ud af de 12 standarder, er det kun de 10 emnespecifikke, der skal vurderes ud fra deres væsentlighed, mens de to tværgående standarder ESRS 1 og 2 (1 og 2 jævnfør ovenstående) er væsentlige per definition.

De øvrige 10 emnespecifikke standarder kan blive vurderet væsentlige ud fra et påvirkningsperspektiv, et finansielt perspektiv, eller begge. En standards placering i ovenstående matrix er med udgangspunkt i de IRO'er, der er fundet inden for hver standard, hvorfor den sociale standard S4 ikke fremgår, da der ikke blev identificeret nogle IRO'er. Placeringen af f.eks. E5 betyder, at den eller de væsentligste påvirkninger har scoret 4 (henad), og den eller de væsentligste risici og/eller muligheder har scoret 3 (opad).

4.4.3.1 Væsentlige ESRS'er

Med reference til ovenstående illustration af resultatet jævnfør matrix 1, konkluderes det at følgende ESRS standarder er væsentlige:

ESRS 1	(påvirknings- og finansielt væsentlig).	Antal mulige datapunkter: 0
ESRS 2	(påvirknings- og finansielt væsentlig).	Antal mulige datapunkter: 193
ESRS E1	(påvirkningsvæsentlighed).	Antal mulige datapunkter: 220
ESRS E5	(påvirkningsvæsentlighed).	Antal mulige datapunkter: 84
ESRS S1	(påvirkningsvæsentlighed).	Antal mulige datapunkter: 199
ESRS G1	(påvirkningsvæsentlighed).	Antal mulige datapunkter: 51

Det fremgår af ovenstående ved sammenlægning af hver standards antal mulige datapunkter, at Meneta maksimalt skal rapportere på 747 datapunkter ud af i alt 1.178. I næste step af CSRD implementationen skal Meneta gennemgå de 747 mulige datapunkter, og vurdere dem én for én for eventuel væsentlig information til bæredygtighedsrapporten, og på bagkant af dette ved Meneta, hvor mange datapunkter, der skal igangsættes indhentning af underliggende data på.

Det betyder samtidig, at følgende ESRS'er ikke er vurderet væsentlige:

- ESRS E2, ESRS E3, ESRS E4, ESRS S2, ESRS S3 (og ESRS S4),
➔ hvorfor der ikke skal rapporteres på disse eller de underliggende datapunkter.

5 Konklusion

Specialet søgte at besvare følgende problemformulering:

”Hvilke bæredygtighedsemner er med udgangspunkt i en dobbeltvæsentlighedsanalyse væsentlige for Meneta Holding A/S, og hvordan kan processen for at identificere og vurdere dette se ud?”.

Via en undersøgelse hvis design var med afsæt i EFRAG’s guide til, hvordan en DVA kan udføres. Metoden til at kunne nå frem til en konklusion om, hvilke bæredygtighedsemner der er væsentlige, indeholder fire overordnede trin: 1) forståelse af konteksten, 2) identifikation af aktuelle og potentielle påvirkninger, risici og muligheder (IRO’er), 3) vurdering af væsentligheden af det i trin 2 identificerede, og 4) rapportering af resultatet.

I relation til det første trin blev der med udgangspunkt i bl.a. en afholdt heldags workshop kortlagt, at Meneta, befindende i bilindustrien (B2B), producerer og sælger shims og bagplader til bl.a. bremsebelægningsfabrikanter, og at strategi og målsætninger bl.a. indeholder CO2e reduktionsmål på 70%, muliggjort af mere bæredygtige produkter og produktion.

Menetas værdikæde består bl.a. af produktion af stål, gummi og lim i opstrømsaktiviteterne, af produktion af shims og bagplader, energiforbrug, udvikling og salg i egne aktiviteter, og af transport til bremsebelægningsfabrikanterne i nedstrømsaktiviteterne.

Væsentlige interessenter blev bl.a. fundet at være medarbejderne, der er afgørende for mulig fremtidig succes, ejerkredsen som ønsker at fortsætte væksten, kunderne som skal aftage Menetas produkter, og leverandørerne, som skal leverer de nødvendige råvarer til produktionen af shims og bagplader.

I relation til det andet trin blev der med udgangspunkt i to heldags workshops identificeret IRO’er på 9 ud af 10 emnespecifikke standarder. Der blev identificeret i alt 48 påvirkninger (I), og ved 44 af disse påvirkninger blev der ligeledes fundet en risiko (R), mens der ved 33 af påvirkningerne også blev identificeret en mulighed (O). Ud af de 48 påvirkninger vedrørte 29 af dem miljø og klima, 14 af dem sociale forhold, og 5 af dem ledelsesadfærd. Det var underemnet S1.2

(Ligebehandling og lige muligheder for alle), der med fem identificerede påvirkninger indeholdt flest.

Med hensyn til type var der ca. 50% ved både positive og negative påvirkninger, mens der i 44 ud af 48 tilfælde var tale om en negativ påvirkning som fortrinsvis havde kort tidshorisont. Ud af de 44 risici vedrørte 29 af dem miljø og klima, 10 af dem sociale forhold, og 5 af dem ledelsesadfærd. Det var også her underemnet S1.2 (Ligebehandling og lige muligheder for alle), der med her fire identificerede risici indeholdt flest. Ud af de 33 muligheder vedrørte 23 af dem miljø og klima, 7 af dem sociale forhold, og 3 af dem ledelsesadfærd. Det var underemnet S1.1 (Arbejdsvilkår), der med fire identificerede muligheder indeholdt flest.

I relation til det tredje trin blev der opstillet evalueringsparametre til at kunne score og foretage væsentlighedsvurdering af de identificerede IRO'er. Der blev på baggrund af den udførte scoring vurderet 13 påvirkninger væsentlige ud af de i alt 48 identificerede, mens der ikke blev vurderet nogle risici eller muligheder væsentlige ud af de i alt henholdsvis 44 og 33 identificerede. Ud af de 13 påvirkninger vedrørte 6 af dem miljø og klima, 6 af dem sociale forhold, og 1 af dem ledelsesadfærd.

Det var underemnerne E1.3 (Energi), S1.1 (Arbejdsvilkår) og S1.2 (Lige behandling og lige muligheder for alle), der med hver tre væsentlige påvirkninger indeholdt flest, mens der også blev vurderet væsentlige påvirkninger ved underemnerne E1.1 (Tilpasning til klimaændringer), E1.2 (Modvirkning af klimaændringer), E5.1 (Ressourceinput, herunder ressourceforbrug) og G1.1 (Virksomhedskultur).

I relation til det fjerde trin blev der rapporteret om de 13 væsentlige påvirkninger, herunder en beskrivelse af påvirkningen og hvilken type den var (positiv/negativ, faktisk/potentiel). Der blev ligeledes rapporteret om de væsentlige påvirkningers interaktion med Menetas forretningsmodel og strategi. Det blev fundet, at påvirkninger relateret til både miljø og klima, sociale forhold og virksomhedsetik, harmonerede fornuftigt hermed.

Som opsummering på DVA'en, blev der i relation til rapportering om resultatet, udarbejdet en oversigtsmatrix, som viste, at de 13 påvirkninger har medført, at foruden de tværgående standarder ESRS 1 og ESRS 2 (som er væsentlige for alle), var standarderne ESRS E1, ESRS E5. ESRS S1 og ESRS G1 vurderet væsentlige og dermed rapporteringspligtige for Meneta.

6 Litteraturliste

CVR—*Det Centrale Virksomhedsregister*. (2025). <https://datacvr.virk.dk/enhed/virksomhed/25673948?fritekst=Meneta%2520holding&sideIndex=0&size=10>

Deloitte—*Guide til CSRD og ESRS* (s. 47). (2024). <https://www.deloitte.com/content/dam/assets-zone2/dk/en/docs/services/audit-assurance/2024/Din-guide-til-CSRD-og-ESRS-24.pdf>

EFRAG IG 1—*Materiality Assessment* (s. 55). (2024). https://www.efrag.org/sites/default/files/sites/webpublishing/SiteAssets/IG%201%20Materiality%20Assessment_final.pdf

Erhvervsstyrelsen, *DVA vejledning*. (2024). <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-dobbeltvaesentlighedsvurdering#chapter3-1>

Erhvervsstyrelsen, *Omnibus*. (2025). <https://erhvervsstyrelsen.dk/omnibus-forslag-om-forenkling-af-baeredygtighedsregulering>

Kromann Reumert. (2025). <https://kromannreumert.com/viden/artikler/greenwashing>

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2014). *InterView: Introduktion til et håndværk* (2. udg., 6. opl). Hans Reitzels Forlag.

Launsø, L., Rieper, O., & Olsen, L. (with Carl-H.K. Zakrisson). (2011). *Forskning om og med mennesker: Forskningstyper og forskningsmetoder i samfundsforskning* (6. udgave). Nyt Nordisk Forlag.

Lex. (2025). <https://lex.dk/motivation>

Meneta, *Milestones*. (2025). <https://meneta.dk/meneta-group/about-meneta/>

Meneta, *mission og vision*. (2025). <https://meneta.dk/meneta-group/about-meneta/>

Meneta, *Sustainability*. (2025). <https://meneta.dk/meneta-group/sustainability/>

Metodeguiden, AAU. (u.å.). Hentet 15. maj 2025, fra <https://metodeguiden.au.dk/fokusgruppeinterview>

PWC om CSRD. (2025). <https://www.pwc.dk/da/services/sustainability/viden/nye-eu-regler-om-virksomheders-baeredygtighedsrapportering.html>

PWC, The CSRD journey begins. (2025). https://www.pwc.com/gx/en/issues/esg/sustainability-csrd-first-reporters-study.html?icid=organic_social_haiilo_linkedin

Responsible Investor. (2025). <https://www.responsible-investor.com/omnibus-lead-negotiator-mulls-limiting-csrd-to-firms-with-3000-employees/>

Rådet for grøn omstilling. (2025). <https://rgo.dk/et-groent-eu/den-groenne-pagt/>

Smith, J. A., Larkin, M., & Flowers, P. (2008). *Interpretative phenomenological analysis: Theory, method and research.* SAGE.

SSAB, fossil free steel. (2022). <https://www.ssab.com/en/fossil-free-steel>

Sustainreport. (2024, november 4). <https://sustainreport.dk/nyheder/konsulenthuss-undgaar-helst-dansk-udgave-af-baeredygtighedsstandard/>

Teknologisk Institut. (2025). <https://www.teknologisk.dk/ydelser/zerosteel-co2-neutral-staal-produktion-med-innovative-processer/46436>

United Nations Climate Change. (2025). <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement>

7 Bilag

Følgende bilag er anvendt i specialet og forefindes i det særskilte bilagsmateriale:

Bilag	Beskrivelse
1	Agenda til workshop 1, 2 og 3
2	Deltageroversigt workshop 1, 2 og 3
3	Værdikædetegning
4	Oversigtsskema identificerede IRO'er vedr. miljø og klima (E)
5	Oversigtsskema identificerede IRO'er vedr. sociale forhold (S)
6	Oversigtsskema identificerede IRO'er vedr. virksomhedsadfærd (G)
7	Evalueringsparametre til vurdering af påvirkninger (I)
8	Evalueringsparametre til vurdering af risici (R) og muligheder (O)
9	Oversigtsskema vurdering af IRO'er vedr. klima og miljø (E)
10	Oversigtsskema vurdering af IRO'er vedr. sociale forhold (S)
11	Oversigtsskema vurdering af IRO'er vedr. virksomhedsadfærd (G)

Tabel 22: Egen tilblivelse.